

NÁMA HATTA

zima 2023 • časopis hnutí Haré Krišna

Šťastné setkání

Světec a básník

Prasádam mezi výbuchy

30. VÝROČÍ INSTALACE BOŽSTEV

Obsah

4 SERIÁL

Transcendentální deník 4
- Hari Šauri dás

8 ROZHOVOR

Světec a básník
- Šríla Prabhupáda a Allen Ginsberg

13 OFFERING

Drahý Šrílo Prabhupádo
- Punja Pálaka dás

14 ISKCON NEWS

15 HISTORIE

Kronika Božstev
- Ašvahari dás a oddaní

27 PŘEDNÁŠKA

Jóga a ovládání těla a mysli
- Šríla Prabhupáda

30 PŘEDNÁŠKA

Kultura respektu
- Bhaktivigjána Gósvámí

33 ESEJ

Kotva
- Džaj Gurudév dás

34 ZDRAVÍ

Ájurvéda pro 21. století 3
- Íšání déví dásí

35 SANKÍRTAN

Šťastné setkání
- Dínatáriní déví dásí

37 PRASÁDAM

Prasádam mezi výbuchy
- Lóka Sáranga dás

40 RECEPT

Čerstvý domácí sýr
- Bradžarání déví dásí

Zakladatel-áčárja Šrí Šrímad A. Č.
Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda
Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny

Vydavatel

CENTRUM PRO VÉDESKÁ STUDIA
Lužce 48, Karlštejn 267 18
www.harekrnsna.cz
www.harekrnsna-luzce.cz
www.govindashop.cz
www.govinda.cz

REDAKTORKA: Džalángí déví dásí
736 245 446, jalangi@email.cz

SAZBA: Madhu Pandit dás

KOREKTURY: Hémalatá Thákurání déví dásí

PŘEDPLATNE: Íšání déví dásí

774 919 977, namahatta@seznam.cz

SPOLUPRACOVALI:

AČJUTA GÓTRA DÁS, ÁLÁLANÁTHA DÁS, ANANGA SÉVIKÁ DÉVÍ DÁSÍ, DŽAJ KEŠAVA DÁS, BHAKTIN HANA ŠIMBEROVÁ, BHAKTIN IVETA MARKOVÁ, BHAKTA JAN MAREŠ, BHAKTA KAMIL MAREK, KANDARPA MAŇŽARÍ DÉVÍ DÁSÍ, KASTURÍ MAŇŽARÍ DÉVÍ DÁSÍ, KAVITÁ DÉVÍ DÁSÍ, MAHÁŠRINGA DÁS, MUNI PRIJA DÁS, NARÁKRITI DÁS, NILA MÁDHAVA DÁS, NITÁI NAVADVÍPAČANDRA DÁS, NRISINHA ČAITANJA DÁS, PARAM PURUŠA DÁS, PAVANÍ DÉVÍ DÁSÍ, PAVITRA DÁS, PRAHLÁD NRISINHA DÁS, PRÉMA VILÁS DÁS, RÁDHÁKÁNTA DÁS, RÁDHIKÁ RAMANA DÁS, RÁSABIHÁRÍ DÉVÍ DÁSÍ, SÁDHU DARŠAN DÁS, SANKÍRTAN DÁS, SUDŽANÍ DÉVÍ DÁSÍ, SUKANJÁ LALITÁ DÉVÍ DÁSÍ, ŠVÉTA MAŇŽARÍ DÉVÍ DÁSÍ, TÍRTHAKARA DÁS, VIDJÁGATI DÁS, VRINDÁVANI DÉVÍ DÁSÍ

V časopise jsou použity obrazové podklady z BBT
Čtvrtletník Náma Hatta, 27. ročník, č. 1
Vydáno v zimě 2023
Registrační číslo MK ČR E 16036

Príspevky na vydávání časopisu můžete zasílat na adresu vydavatele nebo na účet časopisu:
2401331184 / 2010

Kde nás najdete

Centrum pro védská studia,
Lužce 48, Karlštejn, 267 18
tel. 311 516 558, 736 107 009
www.harekrsna-luzce.cz

Farma Krišnúv dvůr,
Městečko u Benešova č. 1,
Postupice, 257 01
tel. 603 700 512
www.krisnuvdvur.cz

**Haré Krišna centrum
Harinám Mandir,**
Zenklova 107, Praha 8, 180 00
tel. 603 205 991
facebook.com/harinama.mandir

**Kazatelské centrum
Prabhupád bhavan,**
Kapucinské nám. 310,
Brno-střed, 602 00
tel. 739 634 848
www.bhavan.cz

Náma Hatta centrum Čakra,
Lutotín 7, Kostelec na Hané,
798 41
tel. 731 154 233

Kazatelské centrum Hari-dhám,
tel. 603 958 447
www.haridham.cz

Farma Nava Gókula,
Skavsko 518, Morkovice-Slížany
tel. 605 732 154
www.gokula.cz

**VEGETARIÁNSKÉ RESTAURACE
Góvinda,** Soukenická 27, Praha 1
tel. 605 700 872
www.govindarestaurace.cz

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8
tel. 284 823 805
www.govinda-vegclub.cz

Balaráma, Orlická 9, Praha 3
tel. 222 947 365
www.balarama.cz

Góvinda, Husova 464, Benešov
tel. 731 761 831
www.govindabene.cz

Haré Krišna,

od instalace Božstev Śrí Śrí Nitái Navadvípačandra uplynulo tuto zimu, na den zjevení Advaita Āčárji, už třicet let. Tři sta šedesát měsíců, půl druhé tisícovky nedělí, nebo jedenáct tisíc dní. Za tu dobu se před Nimi na daršanu objevily stovky a tisíce tváří, z nichž některé zůstaly až dodnes. A asi tu zůstanou napořád.

Ale i ti, které jejich služba odvedla někam jinam, si Jejich milostivý pohled odnesli navždy s sebou. A tam, ať už je to kdekoliv, pokračují v naplňování Jejich mise podle místa, času a okolností, ve kterých se právě nacházejí.

Nikdy nezapomenu, jak jsme se jeden Prabhupádův maraton, spolu s farmářskou Bradžarání déví dási, náhle ocitly uprostřed zasněžené planiny obklopené hlubokými lesy. V temnotě plně poletujících vloček jsme zabloudily. Tenkrát ještě nebylo tak běžné mít v autě navigaci a my se na té úzké, zledovatělé silnici nemohly ani otočit, abychom se vrátily zpět.

Zastavily jsme tedy u jediného osvětleného domku obklopeného samotou, že se zeptáme na cestu. A když jsme vylezly z auta, stál u něj člověk s džapou. Překvapeně jsme na sebe pohlédly, jestli se nám to náhodou nezdá, ale on okamžitě pochopil, která bije, a s úsměvem nás pozdravil: „Haré Krišna!“ A když nás pozval dál, na čestném místě v jeho domě visela na zdi fotografie našich drahých Božstev! Okamžitě jsem se tam cítila jako doma a věděla jsem, že naše „zabloudění“ nebyla žádná náhoda, ale že to tak zařídili Oni, abychom tam Jeho drahým odda-

ným mohly nechat trošku prasádam a chvilku s nimi pobýt.

Nikdo zřejmě nikdy nespočítá, kde všude můžeme narazit na Jejich podobu a kolik dobra už za těch třicet let vykonali a pro kolik podmíněných duší. Každopádně si už ale teď zřejmě každý oddaný z české játry může sám v duchu říct, kde by dnes byl, kdyby mu jednoho krásného dne nevstoupili „Ti dva“ do života. Kdyby Je pro naši játru nenechal „kdysi dávno“ vyrobit Džaj Gurudév prabhū. Kdyby Je starší oddaný – mimo jiné Lómančita prabhū, Ašvahari prabhū, Narákriti prabhū, Níla Mádhava prabhū a mnozí další nepozvali do chrámu, aby Je tam mohli uctívat. A kdyby Jim další stovky oddaných nesloužily buď přímo v púdzáří a v kuchyni nebo nepřímo třeba na ulici.

Když si to všechno představím, chce se mi jen s vděčností zvolat: „Děkuji! Sláva vaší službě! A Božstvům vše nejlepší!“

Vaše služebnice
Džalángí déví dási

Zveme vás!

na **středeční program**
v Góvindě,
Soukenická 27, Praha 1
od 18 hodin

na **nedělní hostinu**
v chrámu Lužce,
Lužce 48, Karlštejn
od 14 hodin

a do dalších chrámů, středisek a restaurací
hnutí Haré Krišna po celé České republice

Nové Dillí

28. listopadu 1975

V šest hodin toho rána se Harikéša spěšně dostavil do našeho malého ášramu pro brahmačarí, lapal po dechu a zvolal: „Kde jsou ty podkolenky? Prabhupáda je chce!“ Po tváři mu přelétlo zklamání, když viděl, že už jeden pár nosím. Ty jsem mu přirozeně dát nemohl. Druhý pár byl naštěstí stále nepoužitý. Vděčně je odnesl Prabhupádovi. Dokonale mu sedly a vzal si je na procházku.

* * *

Šríla Prabhupáda se zúčastnil ranního programu v Jorbagh Colony organizovaného panem Sušilem Ansaem, zetěm majitele Tiger Lock Company pana S. K. Saigala. Jorbagh je poměrně prestižní čtvrť vedle Lodi Gardens, jedné z historických památek Nového Dillí. Program se konal v místním společenském sále – velké, ošklivé, betonové budově, nevýrazné a nevábne, s rozlehlým interiérem připomínajícím školní halu.

Nevelké, avšak zvědavé publikum tu vyslechlo vynikající přednášku Šríly Prabhupády z páteho zpěvu Šrímad Bhágavatamu týkající se pokynů krále Rišabhádévy svým sto synům. Ať už Prabhupáda promlouval k jednomu člověku, nebo deseti tisícům, jeho řeč byla vždy vážná. Plně se oddal velkému úkolu prosekát se mraky iluze, které udržují každou živou bytost pevně spoutanou v hmotné existenci.

Šríla Prabhupáda vysvětlil, že našim skutečným problémem je toto tělo. „Núnan pramattah kuruté vikarma jad indrija-prítaja áprinóti. Šílíme nyní po smyslovém požitku. Mattah znamená šílený, a když se přidá předpona pra, znamená to pořádně šílený. Nejen šílený, ale pořádně šílený, a my se věnujeme činností, které jsou zakázané... tomu se říká vikarma.“

Vysvětlil, že poznání, jak se osvobodit z tohoto šílenství, závisí na tom, jakou autoritu přijímáme. Někdo může přijímat ateistické pohledy materialistických vědců, které nejsou založené na ničem jiném než na pouhé spekulaci. Nebo může přijímat poznání šáster,

kteří je praktické, autoritativní a přijímané všemi velkými mysliteli a světci.

Prabhupáda citoval jako výzvu těm, kdo přijímají názory vědců, příklad ze šáster, který popisuje, že Měsíc je od Země vzdálenější než Slunce. Podle Bhágavatamu je asi 2,57 milionu kilometrů výš než Slunce.

„Vědci říkají, že Slunce je od Země vzdálené 149 milionů kilometrů, což, pokud to přijmeme, znamená, že Měsíc je téměř 152 milionů kilometrů daleko. Jak tam tedy astronauti mohli letět pouhé čtyři dny? Můžete říci, že jste neprovedli praktický experiment, ale jaký experiment jste provedli vy? Také nasloucháte ostatním. Domníváte se, že se dostali na Měsíc. Vy jste tam nebyli. Slyšeli jste to od nějakého novináře, to je všechno. To je vaše autorita.“

Pokud můžete vy věřit novinám, nemohu já věřit šástre? Jedná se o jiný zdroj poznání, ale někdo přijímá jeden zdroj, další zase jiný zdroj. Náš zdroj poznání je Krišna nebo Krišnovi žáci. To je zdroj poznání – avaróha panthá, poznání pocházející od nadřízených autorit.“

Prabhupáda na závěr otevřeně řekl svým sofistikovaným a Západem poněkud ovlivněným posluchačům, co je jejich skutečný smysl života. „Musíte přijmout tento proces askeze, jehož prostřednictvím očistíte svou existenci. Pak získáte nesmrtelný, věčný život. To je věda. Tato Bhágavata, toto védské písmo, vám dává informace o tom, jak můžete oživit svůj původní, věčný život.“

Domníváte se, že se dostali na Měsíc. Vy jste tam ale nebyli. Slyšeli jste to od nějakého novináře, to je všechno.

To je smysl lidského života, ne se stát šílenými jako prasata a psi, jen velice těžce pracovat, hledat výkaly, pojídat je, získat trochu síly a pak si užívat smyslů. To není život. Pokud v lidském těle neočistíme svou existenci, pokud si neuvědomíme Boha, pokud nepochopíme, jaký je náš vztah s Bohem, pak prostě plytváme časem – žijeme jako kočky a psi. S tím je třeba přestat. A naše hnutí pro vědomí Krišny je určeno k tomu, aby zastavilo tuto zlotřilou civilizaci a dalo vám život. Děkuji vám mnohokrát. Hare Krišna.”

Prabhupáda nemohl vyjádřit poselství Pána Čaitanji srozumitelněji, zatímco jasně stanovil, že on sám je nesporná duchovní autorita pro tento věk. Jeho mocná přednáška v nás znovu oživila naše přesvědčení a nadšení věnovat se vědomí Krišny. Publikum reagovalo celkem příznivě, i když některé z otázek odhalily poněkud neutěšený nedostatek pozornosti. Přesto je Prabhupáda trpělivě zodpověděl svým vlastním nena-podobitelným stylem, vždy uctivým, ale upřímným.

První tazatel se zeptal: „A co si myslíte o faktoru reinkarnace? Myslíte si, že má nějaký význam?”

„Já si nic nemyslím,” uvedl Prabhupáda upřímně. „Už jsem to vysvětlil. My neuvažujeme v pojmech jako snad, možná.”

Muž trval na svém. „Myslíte si, že existuje reinkarnace?”

„Ano, je to uvedeno v šástrách.”

„Jaký na to máte názor?”

„Já nemám žádný názor. Beru šástru takovou, jaká je.”

„Koneckonců, píšete...”

Šríla Prabhupáda viděl, že to nikam nevede, a dál

tomu člověku nevěnoval pozornost. Ukončil výměnu tím, že přijal otázku jiného muže.

„Přijímám, že cílem je seberealizace,” zeptal se druhý muž, „ale má obecná pochybnost tkvít v tom, že duši je tak těžké napravit, ale...”

„Je to velmi obtížné, nepochybně,” řekl Šríla Prabhupáda, „ale pokud se cvičíte od samého počátku života – to uvádí Prahlád Mahárádž. Byl dítě, pět let staré dítě. V době oběda si ostatní děti démonů hrály a Prahlád je žádal, aby si sedly a naslouchaly mu. Kázal jim: ‚Moji milí přátelé, nekažte si život hrou. Nyní je čas pro pochopení bhágavata dharmy.‘ Bhágavata dharma znamená porozumět Bohu a našemu vztahu s Bohem a podle toho jednat. Mohli jsme se v životě dopustit chyb, ale pokud budeme vychovávat své děti v systému brahmačarji a ony postupně pochopí bhágavata dharmu, alespoň jejich život se stane dokonalým. A v Bhágavatamu je v tomto Řišabhadérově učení nařizeno: pitá na sa sjádž džananí na sa sját sva-džanó na sa sját gurur na sa sját: ‚Nikdo by se neměl stávat guruem, příbuzným, otcem, matkou,‘ *na móčajéd jah samupéta-mritjum*, ‚pokud nedokáže děti naučit, jak se vyhnout smrti.‘

To je povinnost našich poručníků, naší vlády, naučit nás, jak se vyhnout smrti. Kde je takové vzdělání? To je nedostatek moderního vzdělání. Neexistuje žádný výcvik. Kvůli tomu je tato civilizace velice nebezpečná.”

Muž ale hledal něco bezprostřednějšího. „Svámídži, moje otázka se týkala něčeho jiného, naší bezmocnosti. Narodili jsme se jako lidské bytosti s vrozenými slabostmi a nedostatky jako káma, kródhá, móha, lóbhá (chtíč, hněv, iluze, chamtivost).”

ONLINE KURZ HRY NA HARMONIUM

Chcete se zlepšit v kirtanu?
Chcete hrát a zpívat své oblíbené melodie
(s akordy i melodiemi)? A bez trémy?

**Žádná nezáživná omáčka,
jen kroky vedoucí přímo k cíli!**

*Kurz i Muni Prija jsou fakt prima! Důkaz? Hraju i já!
Vůbec není pes, klidně tam vlez...*
(David Švec)

Muni Prija prabhu je opravdu dobrý hudebník, ale i učitel. Umí rozlušknout jakoukoliv melodii a ví přesně, jak vás ji naučit. Takže pokud někdo chcete ze sebe na harmonium vytáhnout maximum, mohu ho více doporučit!
(Hanumán dása)

*Myslím, že Muni Priju mi poslal sám Krišna! Po pár týdnech cvičení pár minut denně a několika lekcích pod jeho dohledem jsou oddaní kolem mě v údivu, jak jsem mohla udělat pokrok tak rychle. HARE KRIŠNA!
(Hlādini Šakti dévi dási)*

MUNI PRIJA DÁSA
30 let za harmoniem
v kirtanech i harinámech,
24 let profi hudebník,
10 let učitel hudby

Ozvěte se mi:

+420 731 445 474
muni.prija@gmail.com

„Ano, to vím,“ ujistil ho Prabhupáda. „Ale můžete to napravit, pokud chcete. Pokud se však napravit nechcete, co se dá dělat? Pokud uvažujete o tom, že máte tolik vad, napravte je. Stejně jako tito evropští a američtí chlapi. Všichni se oddávali nedovolenému sexu, požívání omamných látek a požívání masa. To pro ně byly každodenní záležitosti. Jak se toho vzdali? Rozhodli se, že se napraví. Napravte se, budete toho schopni. Jste připraveni se napravit?“

Tento člověk stále nedokázal pochopit, že náprava je jeho vlastní volba, a odpověděl: „Proč nám příroda dala...“

„Příroda z vás udělala psa. Proč byste měl zůstat psem? Měl byste se stát člověkem. To je vaše povinnost.“

Po další otázce Šríla Prabhupáda skončil. Posluchači byli spokojeni a pan Ansal uzavřel program závěrečnou řečí chválící Šrílu Prabhupádu. Šríla Prabhupáda se pak vrátil do chrámu včas na svou masáž.

* * *

Během Prabhupádovy polední masáže jsem udělal svou první velkou chybu v roli jeho služebníka. Vzhledem ke slabému srdci se Šríla Prabhupáda musel koupát v teplé vodě, která na rozdíl od Západu v indických domech obvykle neteče z kohoutku.

Upéndra mi ukázal, jak na začátku masáže připravit kbelík vody a přenosnou topnou spirálu ve varšati, malé místnosti na střeše. Voda se ohřeje asi za dvacet minut, takže služebník musí pamatovat na to zapnout ohřev v polovině masáže, aby byla na konci horká. Pak ji mám vzít dolů do koupelny, kde si ji

Šríla Prabhupáda podle libosti smíchá s dalším kbelíkem studené vody.

Tak jsem se soustředil na jeho masírování, že jsem až do samého konce masáže úplně zapomněl na ohřev vody. Prabhupáda tak musel čekat. Byl jsem zahanben svou hloupostí a velmi jsem litoval, že Šríla Prabhupáda musel kvůli mé pošetilosti čekat. Byl mírně rozmrzelý, ale laskavě mi to nevyčítal. Myslím, že to bylo proto, že jsem byl ve službě nový, a kvůli mé lítosti.

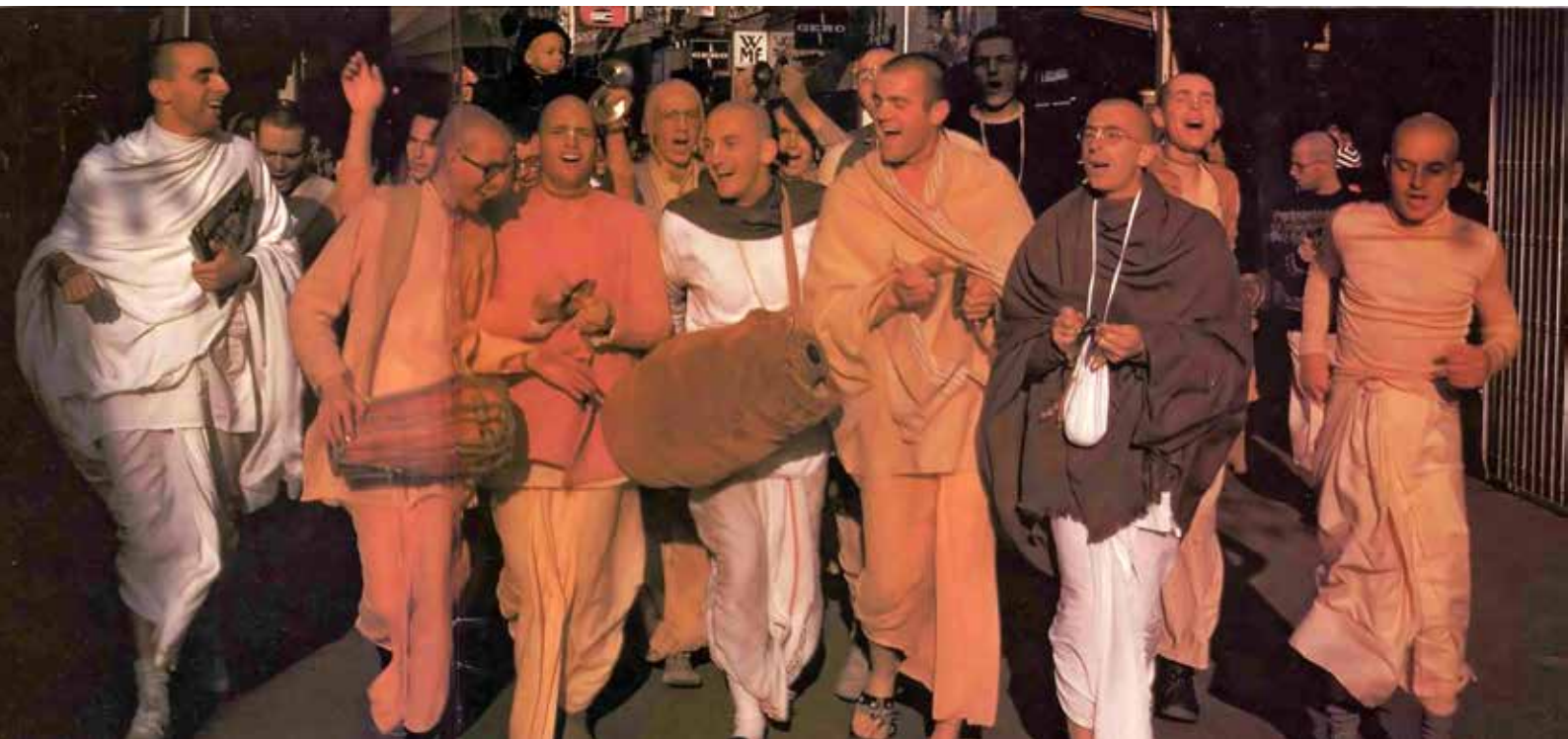
* * *

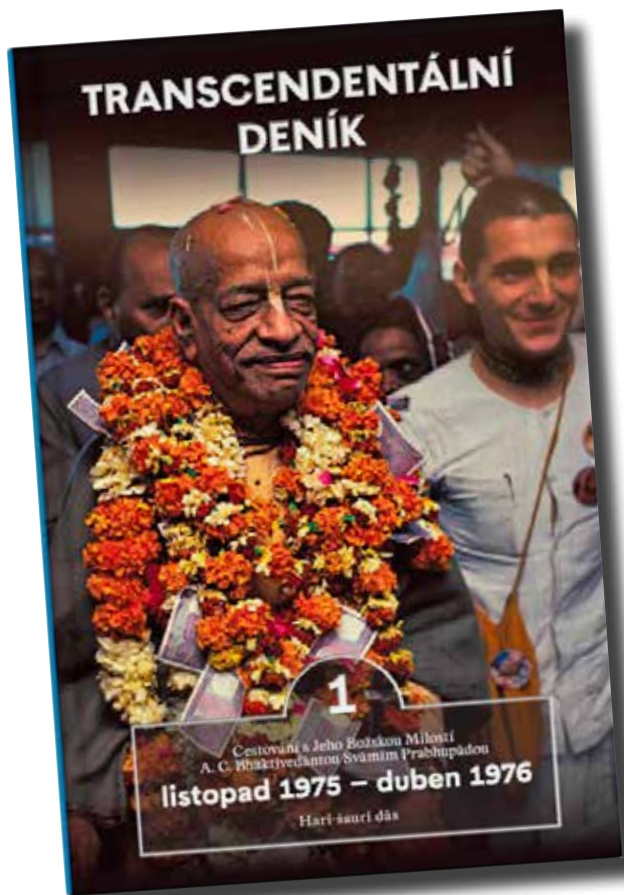
Harikéša se obvykle snaží načasovat oběd na dobu, kdy Jeho Božská Milost dokončí koupel a oblékání. A přestože dal včera Harikéša prabhu jasně najevo, že smím být v Prabhupádově bytě pouze během masáže a daršanů, byl dnes tak zaneprázdněn vařením, že mě po masáži nevyvedl ven. Jelikož jsem se pár minut zdržel, dostal jsem příležitost pomoci Harikéšovi servírovat Šrílovi Prabhupádovi prasádam.

Prabhupáda jedl jídlo na čhónki, malém dřevěném stole asi třicet centimetrů vysokém, ve své ložnici. Nejdříve jsem servíroval tháli, talíř s různými druhy sabdží, rýže, dálu, čatni a sladkostí, všechny v malých miskách. Po pěti minutách Prabhupáda zazvonil na malý příručný zvonek.

Harikéša, v podřepu na balkóně před malým kbelíkem s horkými uhlíky, okamžitě hodil na uhlíky kus plochého, vyváleného těsta. Zkušeně jim manipuloval kleštěmi, aby mu umožnil opéci se z obou stran. Když se nafouklo do jakési organické horkovzdušné komory, opatrně je uchopil a hodil na malý talíř, který mi pak podal. Horké čapátí pak byly přineseny

Všichni tito američtí a evropští chlapi se oddávali nedovolenému sexu, požívání omamných látek a požívání masa. To pro ně byly každodenní záležitosti. A jak se toho vzdali? Rozhodli se, že se napraví.

být dokonce obětovány Božstvům, neboť jsou uvařeny z čistých složek.

* * *

Těchto několik nových služeb mi umožnilo zůstat v bytě Šríly Prabhupády většinu dne, byť s tím Harikéša nejspíš nesouhlasil. Harikéša mi přesto dal jisté užitečné pokyny, jak správně sloužit Šrílovi Prabhupádovi. Dnes mi vysvětlil, že poklony by se měly skládat pokaždé, když se osoba octne v přítomnosti Šríly Prabhupády nebo ji opouští, ať přijde nebo odejde on, nebo ona sama.

Ze zkušenosti minulých dní začínám chápat, že pokora je vším; je nezbytným základem, na kterém stojí všechna ostatní služba. Být pokorný je jediný prostředek, jak zabránit přestupkům, a je klíčem ke správnému služebníckému postoji. Šríla Prabhupáda toleruje neznalost, pokud osoba touží sloužit.

Celá tato zkušenost je obrovská. Je nesmírně blažené být tak blízko životně důležité podstatě celého vědomí Krišny – společnosti a službě čistému oddanému Pána.

Tuto skvělou knihu si můžete objednat na www.prabhupad.cz

Šrílovi Prabhupádovi podle jeho přání přímo z kamen. Byly čerstvé a teplé ve stylu marvarské dhavy (rychlého občerstvení) a Šríla Prabhupáda snědl tři.

V roli číšníka jsem zjistil, že je vzrušující běhat, poklonit se a poté pokládat horké čapátí na Prabhupádův talíř. Obratně do nich šfouchl jemnými a aristokratickými pohyby ukazováčku a prostředníku, aby vypustil horký vzduch. Poté, co splaskly, utrl pouze pravou rukou malý kousek, nabral trochu sabdží a vložil si sousto do úst.

Po jídle šel Šríla Prabhupáda do koupelny, zatímco já jsem odnesl talíř a očistil jsem čhónki. Prabhupáda pak krátce usedl ve svém pokoji, kde dával daršany, předtím, než si odpoledne zdříml. Mezitím jsme se my, Hansadúta, Harikéša a já, šťastně podělili o zbytky Prabhupádova jídla.

* * *

Během odpoledního daršanu mě Prabhupáda nechal stát u dveří a rozdávat sladkosti každému odcházejícímu hostu. Šríla Prabhupáda trval na tom, že každý návštěvník musí dostat nějaké prasádam. Protože tu pro přípravu sladkostí nejsou žádní oddaní, Prabhupáda dal Tédžijasovi svolení kupovat je v bengálské cukrárně na rohu. Řekl, že tyto sladkosti mohou

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra

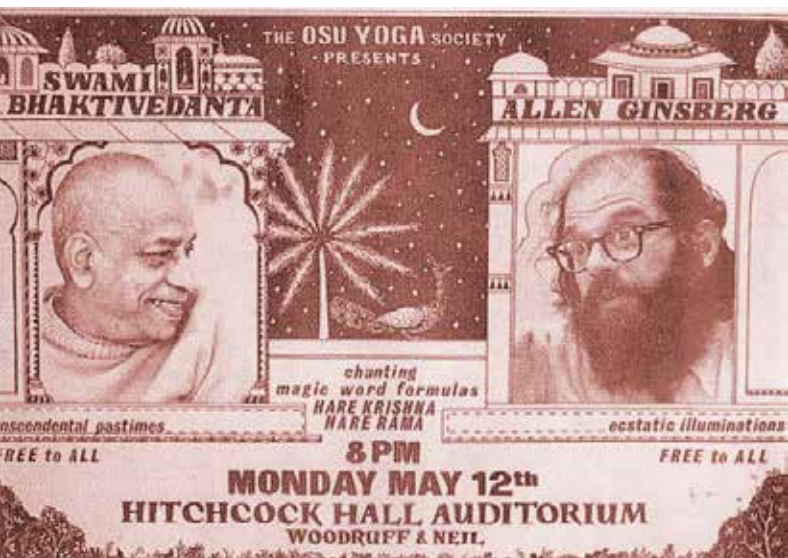
Maháprasádam

SLADKOSTI • SLANÉ KEŠU • ČIDVA • SMĚS OŘECHŮ A SUŠENÉHO OVOCE

K DOSTÁNÍ:

- v restauraci Góvinda Soukenická, Praha
- v chrámu ISKCON Lužce
- online na www.govindashop.cz (pouze pokud objednáváte i jiné zboží z e-shopu)
- možnost zaslání poštou - samotné maháprasádam objednávejte na e-mailu ss.fm@seznam.cz

Světtec a básník

Rozhovor Šríly Prabhupády, zakladatele-áčárji Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny, a Allena Ginsberga, známého amerického básníka kontrakultury. Nahrávka rozhovoru se uskutečnila 12.9.1969, krátce před (velmi úspěšným) vystoupením Šríly Prabhupády a Allena Ginsberga před dvěma tisíci studenty v aule University of Ohio, USA. Allen Ginsberg v roce 1965 navštívil Prahu, kde v rámci přednášky v Ústavu amerických studií při Filozofické fakultě UK předčítal své básně. Studenti si ho pak pro jeho bohémský vzhled zvolili králem Majálesu. Při průvodu studentů Prahou hrál na kartály a zpíval Haré Krišna, protože byl StB vzat do vazby a následně, jako buřič, z Československa vyhoštěn.

Allen Ginsberg: Jakou jednoduchou meditací by lidé u nás mohli praktikovat ve velkém měřítku? Problém jsme dosud nevyřešili. Nyní jsem si všiml jedné věci, a to, že se chrámy Krišny rozšířily po celé Americe. Je jich celá řada. Jsou pevně zakořeněné. Nicméně se ptám, jaká může být budoucnost náboženské tradice, jakou propaguje hnutí Haré Krišna? Všechno je u vás tak složité. Vyžadujete tolik sofistikovaných pravidel - dvouhodinové modlení se Haré Krišna mantry na růženci, zákaz nemanželského sexu, striktní pravidla stravování, denních

rituálů, áratí, Ékádaší... je vůbec možné, aby tak komplikovaná náboženská tradice v našich končinách zdomácněla?

Prabhupáda: Ano. Máte pravdu. Být stále ve vědomí Krišny je náročné. Ale takový je náš program. Postupně budeme zavádět další pravidla, abychom se zcela mohli ponořit do vědomí Krišny.

No, pak se ptám...

Snažíme se oddané udržet ve vědomí Krišny dvacet čtyři hodin...

Ortodoxní židé také následují velmi striktní a složitý rituál. Je to proto, aby si byli neustále vědomí své náboženské tradice. Tak se po celá staletí udržela malá skupina židů - ortodoxních židů, jak je známe v různých zemích dodnes. Ale pozdější generace nedokázaly být tak striktní. Moderní život zkrátka nedovoluje tolik striktního vědomí Krišny, nebo striktního židovského vědomí, náboženské horlivosti, která ovlivňuje život věřícího po celý den - dvacet čtyři hodin. Moje otázka tedy zní: jak daleko se může ortodoxní oddanost Krišnovi rozšířit v naší moderní americké společnosti? Nebo máte v úmyslu získat pro vědomí Krišny jen omezený počet lidí, například několik stovek nebo tisíc, kteří budou naprosto odevzdaní a stálí ve své víře?

Ano. To je můj program. Protože dosáhnout úrovně dokonalého vědomí Krišny není možné pro každého. V Bhagavad gítě stojí, bahúnám džanmanám anté (Bg. 7.19). Až po mnoha a mnoha zrozeních může člověk dosáhnout dokonalou realizaci Krišny. Není tedy možné, aby Krišnu mohlo poznat velké množství lidí. Dále je v Bhagavad gítě řečeno *manuśjánam sahasréšu* (Bg. 7.3). Jeden z tisíců lidí se může zajímat o osvobození. A z mnoha takto osvobozených lidí může pouze jeden pochopit Krišnu takového, jaký je. Pochopení Krišny tedy není snadné. Ale Pán Čaitanja je tak štědrý, že nám dal snadnou metodu. Vědomí Krišny není snadná záležitost. Realizace Krišny je nejvyšší úroveň realizace Absolutní Pravdy. Většina lidí žije jako zvířata. Z mnoha takových lidí

se sotva jeden začne zajímat o védskou literaturu. A zajímají se většinou jen o statě, které popisují rituální obřady za účelem zlepšení životní úrovně – mít víc peněz, být zdraví, mít úspěch, rodinné štěstí atd. Většina křesťanů například věří jen proto, aby zlepšili své ekonomické postavení. Dharma, artha. Artha znamená peníze. A proč potom artha? Proč chtějí peníze? Pro uspokojování smyslů, káma. Dharma, artha, káma. Když je člověk frustrovaný smyslovým požitkem, pak chce osvobození, spásu. Šrimad Bhágavatam učí, že dharma není určena k získávání peněz. Peníze nejsou určeny k uspokojování smyslů. Smyslový požitek by měl být přijímán jen pro udržení těla při životě. Toť vše. Skutečným cílem lidské existence je tattva-džigjásá. Lidský život je určen k pochopení Absolutní Pravdy. Dživasja tattva-džigjásá naš čéha jat karmabhih. Kámasja néndrija-prítir labhó džívéta jávatá (ŠB 1.2.10).

Kámasja, mít smyslový požitek, neznamena, že ho musíte mermomocí stále zvyšovat. Ne. Džívéta jávatá. Nějaký smyslový požitek je samozřejmě nutný, ale jen tolik, kolik ho opravdu potřebujeme. Skutečným cílem civilizovaného člověka má být dživasja tattva džigjásá. Měli bychom být zvědaví. Ano. Měli bychom poznat Absolutní Pravdu. To je skutečný cíl lidského života. Nelze samozřejmě očekávat, že se tomuto cíli zasvěti všichni lidé. To také není možné.

Váš plán je tedy zřídit centra v Americe, aby ti, kterých se to týká, mohli pokračovat ve studiu a praktikovat rituály?

Chceme dát inteligentním lidem možnost uvědomit si, že smyslový požitek není konečným cílem lidského života. Když člověk dospěje do stádia civilizovaného života, dokonalého civilizovaného života, je jeho povinností ptát se na Absolutní Pravdu, co je Absolutní Pravda. Lidé jsou v dnešním světě uváděni v omyl. Místo toho, aby se dostali na nejvyšší stupeň lidského vědomí, na úroveň dotazování se na Absolutno, holoďují neomezenému smyslovému požitku.

Dobře, ale v současnosti (šedesátá léta minulého století, pozn. překl.) v Americe dochází k bankrotu smyslového požitku. Všichni souhlasí. Všichni souhlasí s tím, že naše materialistická civilizace dospěla ke konci svých možností. Takže tomu každý rozumí. Je to v úvodnicích New York Times a také v úvodnicích časopisu ISKCONu. A dochází k populační explozi, jak jste si všimli a jak zaznamenala střední třída. Každý hledá alternativu.

Měli by proto hledat odpověď na klíčovou otázku lidského života: co je Absolutní Pravda? – athátó brahma džigjásá.

Moje původní otázka tedy zněla: je váš komplikovaný rituál a sanskritský jazyk skutečná alternativa?

Nejde o sanskrit a rituály. Máme překlady v angličtině. Náš časopis je v angličtině...

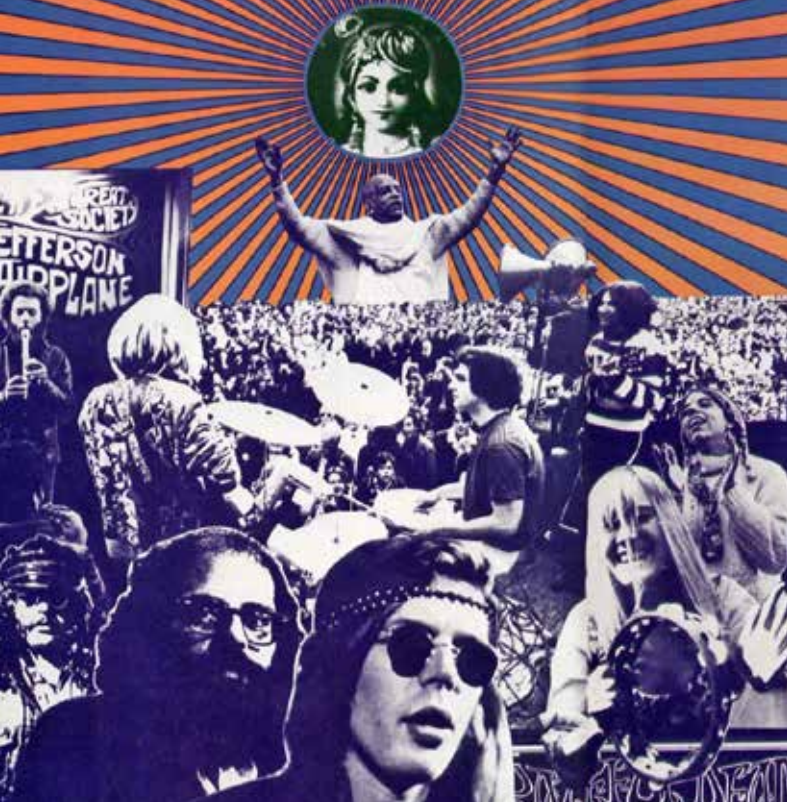
Otázkou však je, zda je způsob života, který navrhuje, skutečně vhodný pro našince, myslím pro masu lidí na Západě?

To jsem nikdy neřekl.

Ano. Ale mnoho lidí touží po alternativním stylu života.

Pokud skutečně hledají alternativu, proč nezkusí zpívat Haré Krišna? I vy přeci zpíváte Haré Krišna

Ginsberg se stal v roce 1965 pražským králem Majálesu.

Ginsberg byl jednou z předních tváří amerického undergroundu a hnutí dětí květin. Byl jedním z prvních, kdo na Západě zpíval na veřejnosti mahá mantru Haré Krišna.

mahá mantru a slova mantry jsou v sanskritu. Kde je problém?

Já s tím nemám problém. Ale potíž je v tom, že z hlediska estetického citění je ta mantra pro většinu Američanů naprosto cizí, je tam pro ně jakási jazyková bariéra...

Proto vás žádám v tomto ohledu o pomoc. Jste přeci známý americký básník, vyznáte se...

To ano, ale nenašel jsem způsob, jak do zpívání zavést angličtinu; stále jen zpívám Haré Krišna...

Amerika je na vrcholu materialistické civilizace. Netrpí chudobou. Něco hledají. Nabízím zpívání mahá mantry: „Zpívejte mahá mantru a buďte šťastní!“ To je moje poslání. Když zpívání mahá mantry přijmou Američané, lidé v ostatních zemích budou následovat jejich příklad. Zpívat Haré Krišna může každý. I dítě to dokáže.

No, tak například ta kořeněná jídla, jako kari - lidé v Americe na to nejsou zvyklí...

Není nutné vařit kořeněná jídla jako v indické kuchyni. To není náš program. Jde o to obětovat Krišnovi s láskou pokrmy bez masa, vajec, cibule a česneku...

No, myslím, že v tom není takový problém. Potraviny jsou v podstatě stejné. Je to jen otázka stylu. Zpívání a každodenní rituál, indické oblečení, už jen jméno Krišna je pro našince velmi exotické. Zkrátka nevěřím, že se to v Americe může ujmout...

Jméno Krišny může přeci vyslovit každý.

Problém je v tom, že lidé mají předsudky. Krišna není anglické jméno. Pro našince zní exoticky...

Vždyť je jméno Krišna v každém slovníku. Komu může vadit zpívat Krišna, Krišna?

Může to vadit řidiči kamionu, prostému člověku bez vzdělání...

Tak ať zpívá „Kristus, Kristus“.

Vždyť i to mu bude vadit. Zkrátka lidé nechtějí zpívat Boží jména. Ale otázka, kterou si stále kladu, je tato: jak chcete založit centra pro vědomí Krišny ve Spojených státech a chtít, aby Američané konvertovali k hinduismu?

Nechceme nikoho konvertovat. Vědomí Krišny není hinduismus. Je to věda. V Čaitanja čaritāmritě je řečeno: Krišna jēj bhadžé séj bada čatura. Pokud člověk není velmi, velmi inteligentní, nemůže dosáhnout vědomí Krišny.

Musí být velmi inteligentní. Pokud tedy najdeme jednu nebo dvě inteligentní osoby, ékaš čandras tamó hanti na ča tára..., stačí jeden Měsíc k odstranění veškeré temnoty. Není potřeba milionů hvězd. Vědomí Krišny je tak krásné, nebo ne?

Možná, ale stále jste mne nepřesvědčil...

Jak to?

Totíž všechno, co říkáte je krásné, ale...

Jste velmi inteligentní, uznávaný a populární básník. Proč nejste přesvědčený? Rád zpíváte Haré Krišna, tak co vám na zpívání může vadit?

No, zpívání je snadné. Zpívání je snadné. To je pravda.

Nechť tedy lidé zpívají, pokud je to možné, a uvidíte výsledek. Je to nejjednodušší způsob transcendentální realizace. Pokud to doporučíte vy, uznávaný básník...

Víte, já to lidem doporučuji, ale většina to nechce přijmout.

Jste Američan. Jste populární. Lidé vás znají. Já jsem cizinec. Mne nebudou poslouchat.

Proto se vás ptám - jak na to? Zpívám už pět, šest let. Od roku 1963, 64. Od podzimu 1963 zpívám Haré Krišna na tomto kontinentu, počínaje červencem 1963 ve Vancouveru v Kanadě. Ale jen málo lidí se k tomuto zpěvu připojí. Pro našince je to zpívání zkrátka zvláštní, exotické.

Nevadí. Pokračujte. Časem se to ujme...

Ano, může se to rozšířit. Ale lidé mají jakousi zášť, nebo odpor, k modlitbě v cizím jazyce. Chtějí modlitbu ve svém vlastním jazyce. Ze stejného důvodu by se neujaly ani zpěvy amerických Indiánů, nebo modlitby zpívané latinsky. Mnozí by řekli: „Je možné najít nějakou americkou mantru?“

Mantra znamená transcendentální zvuk. Jako například ómkára.

Takže si myslíte, že samotná povaha zvuku, vibrace, šabda... Dobře. Óm je přirozený zvuk, od krku až po ústa. A přesto i óm, jakkoli se jedná o přirozenou vibraci, přesto zní pro

našince cize. Je těžké přimět lidi, aby říkali aum. Zkoušel jsem to v Chicagu s aum a Haré Krišna. Ale lidé to nechtěli pochopit...

Ovšem jiná alternativa není...

No, zatím jsme nebyli schopni žádnou alternativu najít, to vám tedy řeknu (smích). Můžeme zkusit zpívat ‚Bůh, Bůh, Bůh‘, ale to není ono. Nebo Amen, Amen...ale to je také cizí slovo.

Takže se musíme smířit se zpíváním Haré Krišna, i když je to pro Američany tak trochu cizí. Ale očistí to jejich vědomí od materialismu a ateismu. Taková je síla mahá mantry. O tom není pochyb.

Ale co když jiné náboženské skupiny tvrdí, že mají svou vlastní Pravdu?

My neodmítáme žádné autorizované náboženství. Naším cílem je láska k Bohu. Chceme být přitahováni Krišnou. Stejně jako magnetická síla a železo: železo je automaticky přitahováno magnetickou silou – pokud není rezavé. My se snažíme zpíváním Haré Krišna odstranit rez z našeho srdce, abychom byli okamžitě přitahováni magnetizmem Krišny. Krišna je všepřitažlivý. Ale jelikož jsme pokryti touto rzi, místo toho, abychom byli přitahováni Krišnou, jsme přitahováni májov.

Naším hlavním programem je tedy milovat Krišnu, Boha. Chceme vidět, to je definice Bhá-

Zdravá varianta mlsání jen tak na lžičku, ale také na palačinky, na pečení, do smoothie, na kaše, na pečivo...

Obsahuje pouze základní suroviny prémiové kvality a díky přidanému ghí je krémové konzistence.

Složení: Bio lískové ořechy, Bio med, Bio ghí - máselný tuk, vanilka a karob

**SLADKÁ A DOBRÁ
GHÍTELA = ZÁZRAK!**

nakuphrou.cz

gavaty, jak moc jste rozvinuli svou lásku k Bohu. Voláte „Krišna“ nebo něco jiného, na tom nezáleží. „Phaléna paričijaté“ – jaký je výsledek vašeho náboženství? Pěstujete lásku k Bohu, nebo lásku ke svému mazlíčkovi, svému psovi či kočičce? Pokud pěstujete lásku k Bohu, je to v pořádku. Lidé by se měli naučit milovat Boha. To je dokonalost života.

A co lidé, kteří se snaží milovat Alláha?

Bůh má mnoho jmen. Bůh je přitažlivý, Jeho jméno je také přitažlivé, protože se od svého jména neliší. Pokud tedy máte jiné jméno Boha, nemáme námitek. Jednoduše říkáme: „Zpívejte Boží jména, svatá jména Pána.“ Pak se očistíte.

To je náš program. Neříkáme, že musíte konvertovat a vzdát se křesťanství, islámské či židovské víry. Ne. Pokud máte ve svém písmu autorizované jméno Pána, všepřitažlivého Pána, jednoduše žádáme: „Zpívejte jména Pána.“

Jak byste tedy přizpůsobili zpívání Haré Krišna křesťanství? Tím, že budeme vidět Krišnu jako Krista, nebo Krista jako Krišnu a uctívat Kristův obraz ve jménu Krišny?

Pokud někdo miluje Krišnu, musí milovat také Pána Ježíše Krista. A pokud někdo dokonale miluje Ježíše Krista, musí milovat Krišnu. Pokud říká „Proč mám milovat Krišnu? Budu milovat Ježíše Krista“, pak nemá opravdové, nepředpojaté poznání.

A když někdo říká „Proč mám milovat Ježíše Krista? Budu milovat...“, pak také nemá žádné poznání. Pokud někdo porozumí Krišnovi, pochopí i Ježíše Krista. Pokud někdo porozumí Ježíši Kristu, porozumí i Krišnovi.

Myslíte, že by zpěv Haré Krišna mohl sloužit jako prostředník k propojení jak křesťanských, tak muslimských náboženství?

Určitě! Pokud to někdo s náboženstvím myslí opravdu vážně. Pokud chce rozumět náboženství a bere-li náboženství vážně, pak pochopí. Chceme zejména oslovit lidi, kteří to s náboženstvím berou vážně.

Podle Šrímad Bhágavatamu náboženství znamená zákon, který je stvořený Bohem. Dharman tu sákšád bhagavat-pranítam (ŠB 6.3.19). Kdo to může popřít? Veškerá náboženství – judaismus, křesťanství, islám – byla ustanovena Bohem. Pokud se ptáte, co je míněno „náboženstvím“, náboženství jsou zákony Boží. To je vše. A pokud chcete vědět, kdo je Bůh, je také odpovězeno: „Původní zdroj všeho.“

Člověk by se tedy měl snažit chápat náboženství tímto způsobem. Ale pokud chce člověk zůstat ve svých představách, trvat na svých předsudcích, nechce jít dál, pak má problém... Čaitanja Maháprabhu říká, že to není tak, že musíte nutně zpívat „Krišna“, ale pokud nemáte žádné vhodné jméno, pak zkrátka zpívejte jméno „Krišna“! 🙏

Rozvoz vegetariánského jídla

V Plzni a blízkém okolí

- +420 604 279 299
- @bistrotulasi
- /BistroTulasi
- bistrotulasi.cz
- rozvoz@bistrotulasi.cz

Drahý Šrílo Prabhupádo,

přijmi prosím mé upřímné poklony. Sláva Tvým duchovním předchůdcům i následovníkům! Sláva Tobě!

Když jsem se s Tebou poprvé setkal, před třiatřiceti lety, skrze kompilaci Tvého učení vydanou pod názvem *The Science Of Self-Realization**, fascinovalo mě, jak jsi odhaloval slabosti moderní materialistické civilizace. Děkuji Ti za útočiště a ochranu před ní.

V dnešní době víc a víc zaznamenávám, že mnoho lidí už praktikuje různé formy spirituality, většinou spočívající v matném hledání Jednoty a Lásky, buď úplně bez Boha, nebo s Bohem, kterého ale nikdo nemůže blíž poznat. A mnozí dokonce propagují to, co jsi nám představil jako májávádu. Děkuji Ti, že jsi nás tak dů-

kladně připravil, abychom věděli, jak se těmito koncepty nenechat zmást.

Dal jsi nám jasný metafyzický obrázek hmotného i duchovního světa, kde se všudypřítomný Krišna, Nejvyšší Osobnost Božství, projevuje svými osobitými způsoby, dal jsi nám jasný cíl – dosáhnout věčně blažené vradžské bhakti**, a dal jsi nám jasnou a detailně popsanou cestu oddané služby, která k tomuto cíli vede. Navíc jsi nám dal sílu potřebnou k tomu, abychom tuto cestu dokázali pochopit a následovat (*krišna sé tomár, krišna dité paro / tomár šakati ače****), a svou vřelou osobní lásku, pobizející a inspirující, abychom se tímto směrem chtěli vydat.

Osobně jsem Tě nepotkal, ale zvláště silně jsem to vnímal v chrámech, které jsi zakládal: v Májápuru, Vrindávanu, Bombaji a Hajdarábádu v Indii, v Bhaktivédantově Manoru v Anglii či v Nové Dvárce v Los Angeles v Kalifornii, ve společnosti Tvých vděčných žáků, kteří tam dodnes podávají svědectví o všem, co zažili za Tvé laskavé přítomnosti.

Prosím, i nadále nám pomáhej, abychom mohli mít Tebe a Krišnu navěky milostivě přítomné jako nejdůležitější součásti našich životů.

Jménem české játry,
Tvůj pokorný služebník, pracující pro Tvé BBT,
Punja Pálaka dás

* v češtině vyšly dvě podobné knihy: *Nauka o seberealizaci a před ní Vědecké poznání duše, původně jako součást předrevoluční dvojknihy*

Život a učení Šríly Prabhupády, pašované do Východního bloku ze Švédska

** vradža-bhakti = láska k Nejvyššímu Pánu Krišnovi po vzoru Jeho čistých oddaných z Gólóky Vrindávanu

*** »Krišna je Tvůj, Ty můžeš Krišnu dát / Ty máš tu schopnost« – úryvek z písně *Ohé! Boišnob Thákur od Bhaktivinóda Thákura*

Poděkování – autorský překlad z mezinárodní knihy Vyasa-puja 2022, sestavené u příležitosti 126. výročí příchodu Šríly Prabhupády na tento svět z anglicky psaných příspěvků jeho žáků a následovníků odevšud... 🙏

Certifikované kurzy Bhakti šástri & žákovský kurz

**Bhagavad gítá,
Nektar oddanosti,
Nektar pokynů
a Šrí Íšópanišad**

Kurz povede Tírthakara dás, který vyučuje Bhakti šástri více než deset let, například v Indii, Indonésii, Turecku a USA.

Pro více info:

Mob./Whatsapp/Telegram/
Signal: +420 736 147 292
Email: tirthakara@gmail.com
Facebook: Tirthakara
Tomas Klemenc

Sankirtan opět vyhrál!

Již popatnácté rozdál během Prabhupádova maratonu nejvíc knih Sankirtan prabhu z Prabhupád Bhavanu, tentokrát jich bylo 1470 velkých a mahá velkých. „Letošní maraton, třebaže byl pro mnoho z nás těžší než ten loňský, přinesl tisíce a tisíce knih do klínů šťastlivých duší. Potkali jsme vskutku tisíce lidí, kteří ocenili knihy Šríly Prabhupády a odnesli si je do svých domovů. Šríla Prabhupáda toho pro nás, jeho následovníky, a také pro celý svět udělal tolik, že není možné se mu za to odvděčit. Snažme se proto všichni věnovat nějaký pravidelný čas ze svých životů distribuci jeho knížek, činnosti, která mu byla nejdražší,“ vyzývá čtenáře Nāma Hattý.

Druhý, s odstupem 333 knih, skončil Radžéndranáth prabhu a třetí pak Sukanjá Lalitá déví dásí, oba z Centra pro vědská studia v Lužcích. Na čtvrtém místě se objevil Akšaja Góvinda prabhu z Krišnova dvora a na pátém Phálguna Gaura prabhu z Kongregace Ostrava. Celkem se do maratonu zapojilo 136 oddaných a dohromady rozdali přes 13 tisíc knížek. Od roku 1965 bylo podle World Sankirtan Newsletter po celém světě rozdáno 560 milionů Prabhupádových knížek. 📖

GBC pozastavilo udělování díky vaišnavími

Po dlouhých dvaceti letech nejrůznějších debat se GBC rozhodlo, že ve výjimečných případech povolí některým vaišnavím přijmout na sebe úlohu duchovního učitele, s tím, že v regionech, kde by to mohlo být kulturně citlivé téma, například v Indii, si mohou tamější autority rozhodnout, zda to povolí i u nich. Poté, co zatím jediná vaišnaví guru, Nárájaní déví dásí, přijmula v roce 2022 dvě žákyně, jednu v Severní Americe a jednu v Austrálii, jak jsme informovali v minulém Nāma Hattě, indická kontinentální komise ISKCONu požádala GBC, aby toto své rozhodnutí pozastavilo a začalo s nimi o této otázce znovu

jednat. Argumentovali přitom tím, že ISKCON je určený především ke znovuoobnovení varnášramského systému, který, podle jejich šástrického výzkumu, nedovoluje ženám zasvěcovat, pokud nejsou mimořádně kvalifikované, nebo tím, že zasvěcování vaišnavími jde proti védské tradici. GBC své předchozí rozhodnutí naopak opíralo například o výrok Šríly Prabhupády: „Čaitanja Maháprabhu řekl, že každý, kdo zná vědu o Krišnovi, měl by být přijímán za duchovního učitele bez ohledu na jakékoli materiální takzvané kvalifikace, jako je bohatý, či chudý, muž či žena, bráhmana nebo šúdra,“ nebo: „Doufám, že

všichni z vás, muži, ženy, chlapci a děvčata se stanete duchovními mistry.“

Nicméně následné hlasování GBC z počátku listopadu minulého roku vystavilo na přijímání žáků vaišnavími tříleté moratorium. 📖

KRONIKA BOŽSTEV

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry

Gaura púrnimá 1986, Šrídhám Májápur

Džaj Gurudév dás navštívil v Navadvípu murtiwallu (řezbáře, který vyrábí Božstva) a objednal u něho asi třicet centimetrů vysoké arčá-vigrahy Gaury a Nitjánandy vyřezané z nímového dřeva. Řezbáři předem zaplatil 900 rupií a 500 rupií člověku, který slíbil, že do dvou měsíců odešle Božstva na jeho adresu do chrámu ve Vídni. Řezbář tehdy dostal pokyn: „Carve Gaura Nitai Deities For the Czechoslovak devotees!“ (Vyrob Božstva Gaury a Nitjánandy pro oddané v Československu!)

Gaura púrnimá 1987, Šrídhám Májápur

Ani za rok však Božstva do Vídně nepřišla. Džaj Gurudév dás při své další návštěvě Májápuru znovu navštívil řezbáře v Navadvípu, tentokrát v doprovodu bengálského bodyguarda. Řezbář ale tvrdil, že Božstva rádně předal člověku, který je měl už dávno poslat. Ten údajně pracuje jako skladník v místních uhelných skladech. Když Džaj Gurudév dás dorazil do uhelných skladů, řekli mu, že dotyčný odjel před třemi měsíci do Paňdžábu. O žádných Božstvech prý nic neví. Džaj Gurudév dás už se chtěl smířit se skutečností, že ho onen člověk obral nejen o 500 rupií, ale i o Božstva, když tu náhle příběh malý chlapec a křičel: „Gaura Nitái – múrti, hé!“ A zavedl Džaj Gurudévu dáse i s jeho bengálským doprovodem do místnosti, kde v rohu stála krabice s Božstvy!

Džaj Gurudév dás Božstva odvezl do Vídně, kde byli všichni uneseni Jejich krásou. První nátěr Božstev provedla Prémabhakti mátádží, oddaná z teh-

Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra v Salcburku

První chrám Božstev Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry (Božstva Šrí Šrí Gaura Nitái) byl v Müllner Hauptstrasse v Salcburku, nedaleko Starého Města, se slavnou Getreide Gasse a Mozartovým rodným domem.

Byl to luxusně zrekonstruovaný dům ze 16. století s klenutými stropy a podlahovým vytápěním. Třípokojový byt byl v prvním patře s Božstvy obrácenými tvářemi do do ulice vedoucí na kopec s velkým kostelem zvaným Mülln. Na konci ulice byla jedna z největších pivnic v Rakousku, slavná Augustiner Bräu ze 16. století.

Stovky lidí chodily denně dolů po ulici od pivovaru a musely být v šoku, když viděly skrze okna v prvním poschodí oltář s Božstvy s rukama zvednutýma do vzduchu a s dlaněmi namířenými na kolemjdoucí, jako by chtěli, aby se zastavili a šli na daršan.

Kdo ví, co si o nečekaném pohledu museli konzervativní Rakušané a Němci myslet ve svých

tradičních krojích a kožených kalhotách (tzv. padacích mostech)? A tak v Salcburku začalo působit kouzlo Šrí Šrí Gaura Nitáie (Nitái Navadvípačandry).

První instalace

Jejich první instalace proběhla pod vedením Bhakti Čárua Svámího. Jedinými stálými služebníky Božstev jsme v té době byli můj manžel Džaj Gurudév prabhu a já. Postupně začalo naše centrum, známé jako „Institut für Bhakti Yoga“, lidově řečeno praskat ve švech. Naši jinak velmi zdvořilí sousedé v druhém patře, salcburští starousedlíci, kteří mě zdravili „Küss die Hand, gnädige Frau“ (ruku líbám, milostivá paní), byli patrně trochu rozrušeni všudypřítomnou vůní indických tyčinek a exotického koření a samozřejmě i kirtanem, zejména během pravidelného nedělního programu. A tak jsme začali hledat jiné, větší místo, kde bychom mohli stále vzrůstající počet příznivců lépe přivítat.

Pronajali jsme v Nussdorfer Strasse poblíž centra Salcburku rodinný dům s malou zahradou

a krásným výhledem na Untersberg a Alpy. V té době už se k nám připojilo mnoho oddaných, aby s námi sloužili Božstvům. Mátádží Latá a její manžel Džatáju prabhu za námi přijeli až ze Švýcarska, bhakta Herbert a bhaktin Angelika byli místní oddaní ze Salcburku. Džimuta prabhu se svou ženou mátádží Šadbhudžou a jejich pěti úžasnými chlapci, osmiletým Šéšou, šestiletým Nandou, pětiletým Nimáiem, tříletým Ramdásem a sotva dvouletým Góvindou, za námi přijeli z jejich staré dřevěné chalupy v alpské vesnici Taxenbach, vzdálené sedmdesát kilometrů od Salcburku.

Nadšená atmosféra

A tak se náš „Institut für Bhakti Yoga“ a templ stal po dobu šesti let také gurukulou, kde Džimuta prabhu a Šadbhudža mátádží vyučovali svých pět chlapců. Džaj Gurudév prabhu byl templ prezidentem, financoval chod centra, chodil denně na sankirtan, dával ranní přednášky, pořádal nedělní a veřejné programy a festivaly nejen v Salcburku, ale i v okolních městech, jako Hallein, St Johann in Pongau, Bischofshoffen a Zell am See. V Zell am See žil indický oční lékař se svou rodinou, pan Sheetal, který náš chrám podporoval a pravidelně nás zval na programy ve svém domě, kde měl i svou ordinaci, nebo v místních hotelech.

Já jsem v té době byla kuchařkou na plný úvazek (jak jinak) a současně jsem překládala knihy Šríly

Prabhupády do srbštiny. Božstva Gaura Nitáie a nadšená atmosféra, kterou vytvářeli místní oddaní, přilákala mnoho vzácných hostů, kteří s námi strávili někdy i celé měsíce. Byli mezi nimi brahmačáři na sankirtanu, grihasthové s dětmi, ale také sannjásí a guruové, kteří nám laskavě poskytli svou vzácnou společnost a užívali si milost Šrí Šrí Gaura Nitáie.

Atmosféra v chrámu byla velmi čistá, inspirovaná sankirtanem a kázáním Džaj Gurudéva prabhua, který během všech těch let chodil dennodenně rozdávat knihy Šríly Prabhupády, zejména kompletní sety Šrímad Bhágavatamu a Čaitanja Čaritamrity.

Příjezd do Čech

V roce 1990, po pádu komunismu v Československu, jsme se s manželem rozhodli přestěhovat ze Salcburku do Čech. Džimuta prabhu s rodinou se tehdy odstěhovali na farmu Simháčalam, kde založili gurukulu, a Džatáju s manželkou se vrátili do Švýcarska. S Božstvy Gaura Nitáie a naším tehdy dvouletým synem Džaj Nitáiem jsme naložili veškeré naše věci do červeného VW minibusu a vypravili se do rodiště mého manžela – do „svobodného“ Československa. Deset měsíců jsme bydleli v Ústí nad Orlicí, nedaleko „ilegálního“ chrámu oddaných v Lanšperku, v dvougeneračním domě rodiny Diblíkových, kteří nás v roce 1988 v Salcburku navštívili

a nabídli nám k pronájmu byt v prvním patře jejich domu.

A opět, i když ve velmi skromných podmínkách, byla Božstva uctívána stejně jako za starých salcburských časů. Mnoho českých oddaných nás tehdy pravidelně navštěvovalo. I když jsem v té době neuměla česky, cítila jsem, že Božstva opět dělají svá kouzla a uchvátila srdce mladých českých oddaných. Po přestěhování do Prahy v roce 1991, kde jsme v paneláku na Barrandově stále uctívali Božstva Gaura Nitáie, nastal v roce 1993 konečně vhodný čas, aby byla Božstva slavnostně instalována v chrámu v pražských Modřanech a dostala nová jména – Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra.

Před třiceti lety

Mnoho oddaných si pamatuje více z tohoto památného dne před třiceti lety. Já si jen vzpomínám, že jsem byla dva dny v kuchyni a vařila hostinu. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy se opona oltáře otevřela. Božstva tehdy na sobě měla krásné oblečky ze světlemodré a tmavomodré látky, které pro Ně s láskou ušila Rásabiháří mátádží. Oddaní skákali radostí a všichni byli v naprosté extázi. Původní sen Džaj Gurudéva prabhua, aby Božstva, která pro české oddané pořídil ve Šrídhám Májápuru už v roce 1985, byla instalována v České republice, se tak nakonec v roce 1993 stal skutečností.

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra kí džaj!!

Vrindávaní dévi dásí

Přemýšlím o výroku Šríly Bhaktisiddhánty Mahárádže, že bychom se neměli považovat za ty, kdo vidí Krišnu, ale za ty, kteří jsou Nejvyšším Pánem vidění, neměli bychom se považovat za poživatele, ale za objekty Jeho požitku.

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra se v naší zemi zjeví před 30 lety a za tu dobu uzřeli nespočet oddaných, ochutnali mnoho s láskou připravovaných a obětovaných jídel, vyslechli hodiny a hodiny kirtanů, modliteb a sankirtanových výsledků, přijali hromadu služby, bylo jim obětováno spousty květin a vonných tyčinek...

Jsou „sankirtanaika pitarau“, otci sankirtanového hnutí, a poskytují prostřednictvím svých oddaných tuto milost být v kontaktu s oddanou službou každému.

Rádhákánta dás

dejší NDR. Božstva byla následně převezena do nového chrámu a gurukuly v Salcburku, kde byl Džaj Gurudév dás chrámovým vedoucím.

Gaura púrnimá 1988

Božstva byla instalována Jeho Svatostí Bhakti Čáruem Mahárádžem v chrámu ISKCONu v Salcburku během oslav Gaura púrnimy v přítomnosti více než padesáti rakouských oddaných. Božstva tehdy ještě nedostala jméno. Říkalo se Jim jednoduše Gaura Nitái.

1988 až 1992

Božstva Gaura Nitái byla od roku 1988 uctívána v Rakousku, v chrámu ISKCONu v Salcburku až do roku 1990, kdy se Džaj Gurudév dás přestěhoval i s rodinou a Božstvy ze Salcburku do Čech.

První rok pobytu v ČSFR Džaj Gurudév dás Božstva uctíval v bytě u přátel v Ústí nad Orlicí, u kterých tehdy dočasně bydleli. Pak se přestěhovali do Prahy, do panelákového bytu na Barrandově, kde Je denně uctíval i nadále.

Koncem roku 1992 bylo s oddanými z chrámu ISKCONu v Modřanech domluveno, že by si Božstva mohli vzít do centra a pravidelně, podle všech pravidel arčana vidhu, Je uctívat.

Lómančita dás poslal asi dva dny před instalací fax zástupci GBC pro ČSFR, Jeho Svatosti Suhótrovi Svámímu, který byl tou dobou v Austrálii, že by chtěli instalovat Božstva a nazvat Je Nitái Navadvípačandra, a on s tím souhlasil. Mimo jiné odepsal: Šrí Šrí Nitái-Navadvípačandra kí džaj!

1993

Džaj Gurudév: „*Jména Božstev jsem vybral zcela spontánně, když mne Lómančita prabhu oslovil s otázkou, jaké Božstvům dáme*

Vše nejlepší Oslavencům!

*parama karuna, pahú dui džana
nitái gauračandra
saba avatára-sára širómani
kévala ánanda-kanda*

Tito dva Pánové, Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra, jsou esencí všech inkarnací. Zavedli proces zpívání a tančení, který je jednoduše blažený.

Už tolik let v Čechách oslavujeme tyto dva krásné a milostivé Pány! Oslavujeme Je a opěvujeme, a slavíme také své neuvěřitelné štěstí, že Je máme!

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra byla první Božstva, která jsem kdy spatřila, v tehdejší chrámu na Zličíně.

A u Nich jsem strávila dvouměsíční Bhaktin program – svůj jediný souvislý pobyt v chrámu. Vidět Je každý den, v různých šatech a pyžámkách, bylo tak sladké a důvěrné!

Možná by se mohlo zdát, že Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra jsou takoví nenápadní, vlastně docela malí, žádná wow Božstva. Ale to je velký omyl! Možná ta Jejich nenápadnost je právě tou obrovskou hybnou silou – jsou jako skryté diamanty, které ale neúnavně září skrze temnoty Kali jogy, která zachvacuje Českou republiku.

Díky Nim vědomí Krišny v této bezvýznamné a dosti bezbožné české kotlině žije a šíří se.

V tomto významném čase výročí Jejich instalace si přeji, aby vždy měli důvod ke svému sladkému úsměvu – aby vždy mohli vidět, jak Jim oddaní slouží a jak k Jejich lotosovým nohám přichází další a další duše.

A pro sebe pokorně prosím a modlím se k Vám, Šrí Šrí Nitái Navadvípačandro, ať mám vždy možnost vidět Vaše spokojené tváře a nějakým způsobem Vás těšit...

*Vaše věrná
Kasturí Mañdzari dévi dási*

Drazí oddaní, přijměte prosím moje uctivé poklony.

Všechna sláva Šrílovi Prabhu-pádovi! Všechna sláva Šrí Šrí Nitái Navadvipačandroví!

Letos si připomínáme 30. výročí instalace Božstev Šrí Šrí Nitái Navadvipačandry. Už 30 let jsou zde s námi a dávají nám příležitost jim sloužit. Oni nic nepotřebují, jsou vlastníky všeho, co existuje. Jediné, co jim můžeme nabídnout, je naše láska a oddanost. A to je ve skutečnosti to, co chtějí. Nejvyšší Pán je proto známý jako bháva-gráhi džanárdana – přijímá esenci, kterou je mentalita oddanosti. Pañčarátrička vidhi má mnoho různých usměrnění a někdy pro nás může být těžké je všechny striktně dodržovat – ať už kvůli naší lenosti nebo vnější situaci, se kterou nemůžeme nic dělat.

S tou druhou variantou jsem se vloni (rok 2022) setkal na vlastní kůži – byl jsem několik týdnů v nemocnici připoután na lůžko a nemohl jsem dělat téměř nic. Jen jsem bojoval o holý život. Byl jsem na tom tak špatně, že lékaři nevěděli, co se mnou mají dělat. Když mě nechají být, tak umřu. Když mě budou operovat, tak je velká pravděpodobnost, že také umřu. Ale nakonec Šrí Šrí Nitái Navadvipačandra inspirovali dva špičkové kardiocirurgy, že

mě zkusí operovat. A povedlo se, šestihodinovou operaci jsem přežil. A vím, že to bylo díky vašim modlitbám a kirtanům, které jste adresovali našim československým išta dévatům, Šrí Šrí Nitái Navadvipačandroví, aby ochránili můj život v současném těle a nechali mě ve vaší společnosti. Božstva vaše modlitby vyslyšela a zařídila vše potřebné pro moji záchranu a postupné uzdravení.

*ananjás čintajantó mám
jé džanáh parjupásaté
téšám nitjábhijuktánám
jóga-kšémam vahámj aham*

„Ale těm, kteří Mě vždy uctívají s výlučnou oddaností a rozjímají o Mé transcendentální podobě, přináším to, co potřebují, a chráním to, co mají.“ (Bg. 9.22)

Ačkoliv v mé situaci dost dobře nešlo „vždy rozjímát o Krišnově transcendentální podobě“, přesto mi bylo milostí Šrí Šrí Nitái Navadvipačandry „ochráněno to, co mám, a přineseno to, co potřebuji“. Bylo ochráněno moje hmotné tělo – tím, že jsem vyvážl bez jakýchkoliv vážných následků (což už samo o sobě je podle doktorů zázrak) a dostal jsem možnost realizovat pravou tvář materiální existence

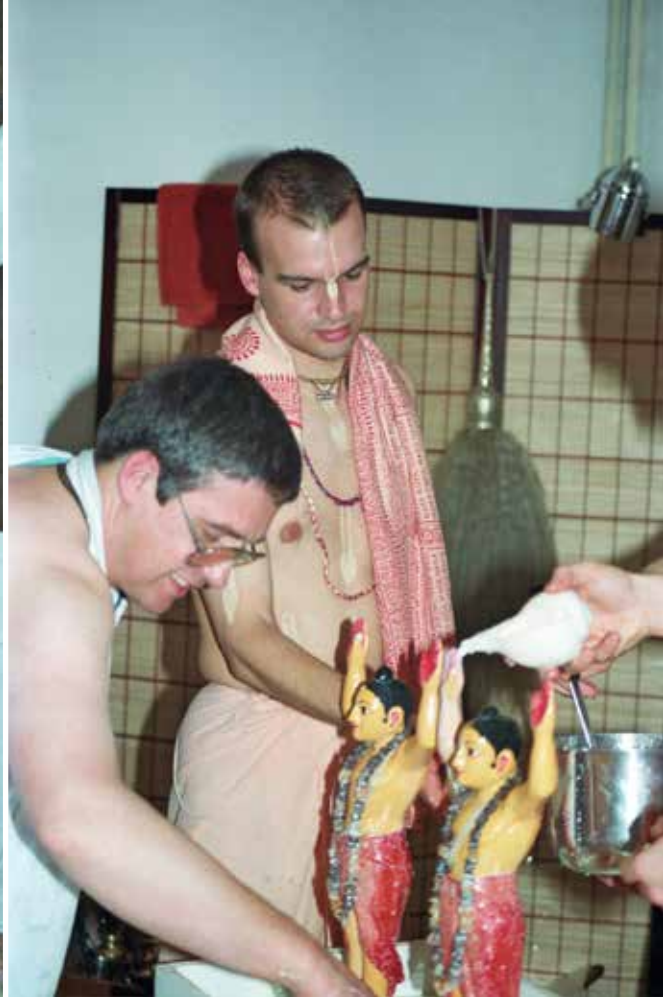
a její dočasnou, pomíjivou povahu. Tyto realizace, které si uvědomuji až s jistým časovým odstupem, mají za cíl mě utvrdit v tom, že moje skutečné a nejbezpečnější útočiště je u lotosových chodidel Šrí Šrí Nitái Navadvipačandry, v Jejich oddané službě. Nikoliv v náručí máji, matoucí energie Nejvyššího Pána.

Vidím svoje současné omezení, a proto je pro mě útěchou následující význam od Šríly Prabhubády (ŠB 8.23.2): „Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, je známý jako bháva-gráhi džanárdana, protože přijímá pouze esenci – postoj oddaného. Pokud se oddaný upřímně odevzdá, Pán jako Nadduše v srdci každého to okamžitě pozná. I když tedy navenek možná oddaný neslouží plně, ale v nitru je upřímný a myslí to vážně, Pán přesto jeho službu uvítá. Proto je známý jako bháva-gráhi džanárdana – přijímá esenci, kterou je mentalita oddanosti.“

Proto vám všem mnohokrát děkuji za vaše modlitby, které mi zachránily život, a prosím ještě o dodatečná požehnání, abych se brzy mohl znovu fyzicky zapojit do služby Šrí Šrí Nitái Navadvipačandry jako dříve.

Váš služebník
Vidjagati dás

**Instalace Šrī Šrī Nitāi Navadvīpačandra
Praha - Modřany 1993**

jméno při Jejich znovuinstalaci. Ta proběhla v roce 1993, v příznivý den příchodu Advaity Āčárji, za přítomnosti desítek oddaných z celého Československa (i když se v tomtéž roce Česko a Slovensko začalo psát odděleně).

Jeho Svatost Suhótra Svámí si Božstva Nitái Navadvípačandry zamiloval a chrám ve Zličíně nazval Nitái Navadvípačandra Mandir (chrám Nitái Navadvípačandry).

Před příchodem Božstev bylo také nutno připravit mnoho věcí pro uctívání, včetně nového oltáře. Navrhl jej Lómančita dás s Kéšikantou dás, a Kéšikanta dás, který byl truhlářem, celý oltář vyrobil. Lómančita dás koupil na oltář dvě desky italského mramoru. Původně stála Božstva v malém oltáři, který spočíval na druhém schodu toho velkého. Z praktických důvodů byl ale ten malý brzy zrušen a Božstva od té doby stojí přímo na mramoru druhého schodu. O první schod byly vždy opřeny obrázky guru paramary a na něm stály opřeny o druhý schod obrázky Paňča tattvy a Pána Nrsinhadévy. Od roku 2002 je na prvním schodu i šálagráma-šilá Pána Dámódara, patřící Vidjágatimu dásovi.

V den zjevení Advaity Āčárji roku 1993 tedy došlo k „znovuinstalaci“ Božstev v tehdejšímu centru ISKCONu v Praze-Modřanech. Níla Mádhava dás spolu s dalšími oddanými přivezli ráno Božstva v sankirtanové dodávce od Džaj Gurudévy dáse do chrámu. To už bylo v chrámu vše připraveno na Jejich uctívání i na abhišék. I když se obvykle Božstva vyrobená z nímového dřeva nekoupou, tentokrát se udělala výjimka (stejně jako při první instalaci) a Božstva byla obřadně vykoupána mnoha

Milostí oddaných

a Pana Džagannátha jsme Šrí Šrí Nitái Navadvípačandru viděli poprvé 15. 7. 2018. Bylo to v den Ratha játry, kdy jsme inspirováni hned po festivalu v Praze jeli navštívit i chrám. A právě od toho okamžiku se náš život naprosto změnil. Ve skutečnosti právě v tom okamžiku skutečně začal. Nitái Navadvípačandra nám poslali oddané, kteří nás k Nim přivedli, aby nám mohli poskytnout útočiště u Jejich lotosových nohou. Díky Jejich oddaným jsme zde, oni nás vedou, inspirují, poučují, a právě díky tomu máme tu možnost se přímo zapojit do Jejich sankirtanové mise v podobě hnutí Šríly Prabhupády. Tímto způsobem je hezké si neustále připomínat, že jsme skutečně stvořeni z milosti oddaných. Jedna z hlavních věcí, která nás od začátku velice přitahuje k Šrí Šrí Nitái Navadvípačandrovi, je zdejší kazatelská

nálada, kterou je celé centrum doslova impregnované. Jsou zde úžasní oddaní, kteří dnem i nocí medituji nad tím, jak rozšířit vědomí Krišny ke všem podmíněným duším, a to se posléze manifestuje jako rozsáhlé kazatelské činnosti, včetně pravidelných pražských a teď i plzeňských harinámů. To, s jakou oddaností, odevzdáním a odhodláním tamní oddaní šíří slávu Svatého jména, ať v podobě distribuce knih, prasádam, nebo oněch veřejných programů pro potěšení Nitái Navadvípačandry, je extrémně inspirující. A takto již třicet let pod vedením a dohledem svrchované autority Božstev se dějí velké věci a celá Česká republika se postupně, pomalíčku a nenápadně stává více a více vědomou si Krišny.

*Param Puruša dás
a Bradžarání déví dásí*

Tolikrát jsme byli zachráněni milostí Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry a Jejich oddaných! Jakmile v roce '91 začala válka, byli jsme z Němceka odmitnuti, a tak se od roku '92 tato úžasná, laskavá Božstva, plná milosrdenství, stala naším útočištěm. Jsme věčně vděční Šrí Šrí Nitái Navadvípačandrovi a Jejich služebníkům.

Haré Krišna!

*Sádhudaršan dás
Kandarpa Maňdžarí déví dásí*

30 let od instalace

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry uběhlo jako voda. Nutí mě to k zamyšlení nad drtivou silou času, krátkostí lidského života a nad mým vztahem k Božstvům. Jak dobře a s jakou láskou Jim sloužím? Jak to můžu zlepšit? Jak jsem si vůbec zasloužil výsadu služby Božstvům a dokážu to dostatečně ocenit a vážit si toho? Jak můžu realizovat neodlišnost Božstev od Šrí Čaitanji a Nitjánandy osobně? Tyhle otázky mně vrtají v hlavě. Pouze milostí duchovního učitele, který sám uctívá a zapojuje nás v uctívání, bude možné proniknout do těchto tajemství. My neuctíváme Božstva přímo, jsme jen nástrojem duchovního mistra, který provádí uctívání. Nebo spíš zase pomáhá svému guruovi. To je princip Guru parampany. A také nasloucháním. Nitjam bhágavata sévají. Bez dostatečného naslouchání, čtení a zpívání Haré Krišna mahá mantry bez přestupků to nepůjde.

Šríla Prabhupáda píše: „Zvláště oddaným, kteří mají rodinu, se důrazně doporučuje uctívání Božstev. Pokud možno každý ženatý oddaný by měl na pokyn duchovního mistra instalovat doma Božstvo Višnu, zvláště podoby jako jsou Rádhá Krišna, Lakšmí Nárájana a Sítá Ráma nebo jakoukoliv jinou podobu Pána, jako je Nrisinha, Váraha, Gaura Nitái, Matsja, Kúrma, šálagrama šilá a mnoho jiných podob Višnu... Šrí-vigrahá je arčá neboli podoba, ve které Pán přijímá

uctívání, a žák má být zaměstnán pravidelným uctíváním Božstva náležitým zdobením a šacením (šringára), a také čištěním chrámu (mandira márdžana). Duchovní mistr dává začínajícímu oddanému svoji milost a osobně ho to vše učí, aby mu pomohl v postupné realizaci transcendentálního Pánova jména, vlastností, podoby atd.

Zaměstnat svoji pozornost ve službě Pánu, zvláště v oblékání Božstev a zdobení chrámu, v melodických kirtanech a studiu duchovních pokynů z písem je to jediné, co může zachránit obyčejného člověka před pekelnými lákadly...“ (ŠB 2.3.22)

„Nepovažujte Božstvo za mramorovou sochu. Ne. Svajam bhagaván. Stejně jako Čaitanja Maháprabhu. Jakmile uviděl Božstvo Džagannátha, okamžitě omdlel: »Ach, zde je Můj Pán.« Ne jako my: »Ach, tady je nějaká socha.« Ne. Je to otázka ocenění. Ať si Ho vážíte nebo nevážíte, Božstvo je osobně Nejvyšší Osobnost Božství. Měli bychom to mít neustále na paměti. Budeme tedy před Božstvem velmi opatrní, abychom se nedopustili přestupku. Když Mu sloužíme, nabízíme Mu prasádam, oblékáme Ho, měli bychom si vždy myslet: »Tady je osobně Krišna.« On tu osobně je, ale kvůli našemu nedostatku znalosti to nemůžeme pochopit.“

Šríla Prabhupáda, přednáška ŠB 6.1.20, 7.4.1975, Chicago

Álalanátha dás

Nejmilostivější Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra se krásně třpytí, všude, kde jsou vidět. Jejich sladký pohled přináší blaženost. Mají soucit i s tuplovanými blbci a Jejich milost není dočasná. Díky Nim mohu pokračovat v duchovním životě, protože vytvořili místo, kam jsem mohl vždy přijít a cítit se tam jak doma. Jsem vděčný spoustě oddaných, kteří těmto Božstvům přinesli potěšení.

Pavitra dás

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra

Vězte, vězte, drazí lidé,
duchovně je vše příznivé,
příčinou není na obloze Čandra,
ale Nitái Navadvípačandra.

Lužce, Zličín, Modřany, tam
stojí vždycky před námi,
Čaitanja není nikdy sám,
protože je v srdci s námi.

Álalanáth s Džaj Kéšavou,
oddanost k Nim mají stálou,
Vidjágati vždy dohlíží,
ať se standardy nesníží.

Všichni Je moc milujeme,
život Jim o-bětujeme,
kirtanem o-pěvujeme,
na ulici bojujeme.

Vždy překrásní žehnají nám,
lásku k Bohu dávají nám,
věčně věnující se hrám,
volají „Hej, přidej se k Nám!“

Oddaní šrí vaišnavové,
ve dne v noci slouží Jim,
nezpívaj Jim písně nové,
ale tu nejlepší z nich:

Haré Krišna Haré Krišna
Krišna Krišna Haré Haré
Haré Ráma Haré Ráma
Ráma Ráma Haré Haré

Ačjuta Gótra dás

substancemi, ale také nektarem zpěvu Svatého jména za přítomnosti asi sedmdesáti oddaných z Česka a Slovenska, namačkaných v nevelkém prostoru chrámové místnosti.

1993 až 2023

Od toho dne jsou Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry v centru denně uctívána. Prvním púdzárim byl Ašvaharí dás, který začátkem roku 1993 podstoupil desetidenní výcvik na oltáři na německé farmě pod vedením hlavního púdzářiho Aštarathy dáse, žáka Šríly Prabhupády. Ten také navrhl standard uctívání, jenž byl tehdy v pražském centru uveden do praxe.

V průběhu dalších třiceti let se ve službě Božstvům vystřídal řada kuchařů, púdzárich a head púdzárich, návrhy a realizace látkových dekorací a šatů Božstev realizovala Rásabiháří déví dásí a centrum po celou tu dobu vedl Narákrití dás.

Nejdéle sloužící púdzáři jsou k dnešnímu dni Vidjágati dás (20 let), Álalanátha dás (20 let) a Dharmí dás (6 let).

Adresa centra, tedy i Božstev, se měnila z Prahy-Modřan (1993) do Prahy-Zličína (1993-2010) a potom do Lužců u Berouna (2011 až doposud-2023).

Čhóta Božstva Nitái Navadvípačandry v chrámu nikdy nebyla instalována. Džaj Gurudév dás Je uctívá už 36 let jako domácí Božstva, spolu s malou bronzovou múrti Šríly Prabhupády. Pro toto uctívání byl osobně vyškolen Aštarathou prabhuem v roce 1983. Každoročně při příležitosti příchodu Advaity Ačárji, na Nitjánanda Trajódaši a na Gaura púrnimu, přináší Džaj Gurudév dás čhóta Božstva Nitái Navadví-

V době příchodu

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry byl sankirtan již poměrně dobře etablován.

Nicméně s Jejich příchodem a „oficiálním převzetím vlády“ nad chrámem naše služba nabyla velice osobní podobu. Dostali jsme úžasnou možnost obětovat všechny naše výsledky Jim. Modlili jsme se k Nim, prosili Je o inspiraci, inteligenci a schopnost rozdávat spoustu transcendentálních knih Šríly Prabhupády a Oni naše prosby dokonale opětovali.

Každý den jsme se k Nim modlili, aby poslali nové sankirtanové oddané, abychom zvětšili rozdávání knih pro potěšení Šríly Prabhupády a Jich samotných, a Oni je skutečně posílali, až chrám ve Zličíně „praskal ve švech“. Všichni v chrámu žili

náladou, jak potěšit naše drahé Šrí Šrí Nitái Navadvípačandru.

Byly to neskutečné transcendentální výměny náklonnosti mezi sankirtanovými oddanými a našimi věčnými Pány.

Když jsme měli radost a úspěch ve službě, šli jsme za Šrí Šrí Nitái Navadvípačandrou. Když se nám nedařilo a měli jsme nějaké trápení, šli jsme opět za Nimi. Když jsme se mezi sebou pohádali, šli jsme za Nimi, aby nás udobřili.

„Toulaví psi“, jak popisoval Šríla Prabhupáda, našli opravdového, láskyplného a pečujícího Pána.

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra nám umožnili ochutnávat velmi sladký a důvěrný vztah k Nim skrze sankirtanovou službu.

Níla Mádhava dás

Není nadsázkou říct, že Nitái Navadvípačandra jsou Pány mého života. Velice milostivými a mocnými. Když jsem se na začátku devadesátých let připojila k sankirtanovému chrámu v Modřanech, byla jsem šťastná a nabitá sankirtanovou společností, ale moc mi chyběla Božstva. Když se ke mně dostala informace, že Nitái Navadvípačandra budou instalováni v našem chrámu, moje radost neznala mezí. Vždy jsem toužila se o Božstva starat, šít šaty a zařizovat květy a girlandy. Jsem nesmírně vděčná, že od Jejich instalace Jim mohu takto sloužit a v den Jejich 30. výročí instalace se modlím ke všem vaišnavům o požehnání, abych s touto službou mohla pokračovat nejlépe až do smrti.

Rásabiháří déví dásí

Všechna sláva

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandrovi!
Všechna sláva Šrílovi
Prabhupádovi!

Při první návštěvě chrámu hned při vítání Božstev oddaní říkali jednu modlitbu dohromady. Nahlas a všichni: „Moji drazí Šrí Šrí Nitái Navadvípačandro, jestliže si přejete, pošlete nám prosím nějaké nové sankirtanové lidi, abychom mohli zvětšit transcendentální rozdávání knih Šríly Prabhupády v České republice. Naše jediná touha je zvětšit sankirtanovou misi a k tomu potřebujeme nové sankirtanové oddané. Děkujeme Vám za přijetí této modlitby.“ Tuto modlitbu se modlím po každé, když jsem na vítání Božstev, až do dnešního dne.

Po vyslechnutí této modlitby jsem byl přesvědčený o tom, že chci sloužit těmto Božstvům. Chápal jsem, že tato Božstva mají obzvláště ráda, když někdo rozdává knihy Šríly Prabhupády. Zanedlouho jsem chtěl udělat Božstvům radost i já, a tím pádem jsem šel na ulici rozdávat knihy. Za těch 18 let, co jsem tam strávil, jsem měl mnoho realizací s tím, jak Božstva odpovídala na mé modlitby nebo žádosti. Protože na ulici při rozdávání knih zrealizujete jednu věc – kolem sebe

nemáte nikoho jiného, na koho byste se mohli obrátit, jenom na Krišnu, na Božstva a na Šrílu Prabhupádu. Stokrát nebo v podstatě každý den mě vždy vytáhli ze šlamastiky, kdy už to vypadalo beznadějně. Nebo naopak aranžovali různé situace, nad kterými mi zůstával rozum stát.

Proto bych doporučil všem, kteří chtějí být závislí na milosti Božstev, aby šli na co nejdelší dobu rozdávat knihy Šríly Prabhupády. Neustálá závislost na milosti Božstev se pak stane nepostradatelnou součástí vašeho života. Při každém sobotním návratu ze sankirtanu jsme se všichni těšili, že znovu uvidíme Božstva, a věděli jsme, že bude úžasný, bouřlivý kirtan.

Chtěl bych také vyzdvihnout velikost púdzárích, jelikož tyto osoby jsou v úzkém kontaktu s Božstvy. Kolik lidí si pustíte k sobě do ložnice? A právě oni jsou s Nimi ve velice důvěrném kontaktu.

A v neposlední řadě je tu současná meditace nad tím, co můžeme udělat pro tato Božstva dnes. Myslím, že by bylo hezké, pokud bychom jim mohli například společně pořídit nový, krásný, vyřezávaný oltář.

Mahášringa dás

Drazí a milí Nitái Navadvípačandro,

každý den Vám skládám uctivé poklony, kéž ještě mnohokrát a s lepším vědomím to v této podobě dělat můžu. Byli jste ke mně velmi milostiví, dali jste mi službu a útočiště. Službou Vám se stávám stálejší a pokornější ve vědomí Krišny.

Pomáháte mi v každém ohledu a já díky Vám mohu žít v Navadvípu. Ozařujete každého svou milostivostí, každého, kdo je připraven Vaši milost přijmout. Nedejte prosím, abych kdy padla do nevědomosti pojetí já a moje a zapomněla tak na své vznešené postavení Vaší služebnice.

Jste ozdobou této země a zárukou míru v ní.

Děkuji Vám mnohokrát!

Vaše služebnice Pávani déví dásí

Haré Krišna

drazí oddaní, před rokem a půl jsem se poprvé dostala do Lužců do chrámu Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry. Od prvního momentu jsem věděla, že jsem na správném místě. Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra mi okamžitě dala obrovskou milost a sílu a já během jediného týdne změnila kompletně svůj život. Dala jsem výpověď v práci, odešla z jiné duchovní cesty, dala inzerát na pronájem bytu a rozhodla se v chrámu žít. Pod skvělým vedením Narákritiho prabhua jsem do chrámu ze začátku dojížděla asi 3 týdny, ale pak už mi dovolil se do chrámu nastěhovat. A žít s oddanými, mít možnost každý den vidět Božstva, sloužit jim. Plnit pokyny autorit. Mít možnost žít „pod jednou střešou“ s čistým oddaným HH Bhaktivaibhovou Svámím, o kterém jsem hned věděla, že je to můj budoucí díkšá Guru. To vše jsem milostí Pána Krišny dostala. V chrámu jsem se cítila jak na Gólóce Vrindávanu! Božstva Šrí Šrí Nitai Navadvípačandra mi dala a splnila vše, co mě učinilo šťastnou. Jako jeden z velkých darů je také služba distribuce knih. Slovy nejde vyjádřit, jak moc tato služba naplňuje mé srdce radostí. Bez ní si zatím svůj život neumím představit.

Modlím se, abych naše Božstva dokázala vždy těšit a dávala jim to, co si zaslouží.

Vaše služebnice,

Sukanjá Lalitá déví dásí

pačandry do chrámu, kde jsou Božstva obřadně koupána a dostávají i nové šatičky.

14.7. 2014 přišlo do CVS v Lužicích velké múrti Šríly Prabhupády vyrobené v USA Lóčanem dásem a vystřídal původní malé múrti, přivezené ze Švédska v roce 1992 do Modřan. Malé múrti se od té doby nachází v Náma Hatta centru Lutoťin u Prostějova.

Text vznikl na základě záznamů a vzpomínek oddaných: Džaj Gurudéva dáse, Narákritiho dáse, Lómančity dáse, Níly Mádhavy dáse, Késíkanty dáse, Rásabiháři déví dási a dalších...

Púdžáři Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry v letech 1993 až 2023

Álalanátha dás, Ánanda Kandiní déví dási, Ašvahari dás, Átma Daršaní déví dási, Bhagadatta dás (BLR), Bindumádhava dás, Dévaka dás, Dharmí dás, Dváraká Íšvara dás, Džaj Késava dás, Džalángi déví dási, Gjánadípa dás, Harilílá déví dási, Kandarpa Maňdžari déví dási, Késava Purí dás, Madhukanta dás, Mahákirti dás, Matí déví dási, Náma Prijá déví dási, Ómkára Rádhá déví dási, Páridžáta déví dási, Patita Pávana dás, Pávani déví dási, Pavitrávaní dás, Rásabiháři déví dási, Vidjágati dás a mnozí další oddaní, kteří chodili na oltář jen nárazově či na krátký záskok. 🙏

Drazí Šrí Šrí Nitái Navadvípačandro,

u Vašich lotosových nohou se modlím o možnost Vám sloužit.

Jsem nekonečně vděčná Vám a všem vaišnavům za tuto milost.

*Vaše věčná služebnice
Švéta Maňdžari déví dási*

Do společnosti oddaných

jsem přišel mnohem později po instalaci Božstev. Poprvé jsem navštívil chrám, tehdy ještě na Zličíně, v prosinci 2007. Přivítal mě Álalanáth prabhu stejně jako spousty dalších, které si Božstva pozvala na daršan. V „bližším kontaktu“ s Božstvy jsem od konce roku 2019, kdy mě začal Vidjágati prabhu postupně zasvěcovat do tajů uctívání Božstev.

Je zajímavé vidět, jak si nás Božstva svolávají a zaměstnávají ve své službě. Také je zajímavé, že do kontaktu s Božstvy se dostáváme prostřednictvím oddaných. Proto je velice důležité zmínit Šrílu Prabhupádu. Díky němu máme dnes možnost uctívat Božstva a byl to právě on, kdo založil Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny a jako první zasvětil do tajů uctívání Božstev své žáky. A takto postupně se stáváme „napojeni i my, protože k Bohu nikdo nemůže přistoupit přímo“.

Dalším zajímavým bodem je, že Bůh není nikdy sám, takže když mluvíme o Božstvech, musíme zmínit Jejich oddané a musíme je respektovat. Naše uctívání Božstev nebude nikdy

úplné, pokud nebudeme milovat Jejich služebníky.

V průběhu času se mohou střídat ti, kteří jsou v Jejich blízkosti a mají to privilegium vykonávat pro Ně velice osobní službu, ale ve skutečnosti všichni jsou Jejich služebníci a Božstva své služebníky zaměstnávají podle své sladké vůle v mnoha různých činnostech a mohou přijímat jejich službu, ať jsou kdekoliv.

Z úst čistých oddaných se dozvídáme, že Nejvyšší Pán si přeje neustále zvětšovat počet svých oddaných. Proto různé kazatelské činnosti těší Božstva nejvíce. A z těchto všech kazatelských aktivit Je těší nejvíce, když doširoka rozdáváme knihy Krišnova čistého oddaného – Šríly Prabhupády.

Můj duchovní mistr mi jednou řekl, že když rozdáváme knihy Šríly Prabhupády, tak dáváme lidem možnost přijít přímo do kontaktu s milostí Šrí Čaitanji Maháprabhu.

Šrí Šrí Nitái-Navadvípačandra Bhagaván kí – džaj!

Šríla Prabhupáda kí – džaj!

Gaura bhakta-vrinda kí – džaj!

Váš služebník Džaj Késava dás

Vzpomínám si, že když jsem poprvé přišla do chrámu ve Zličíně a viděla oltář, nebyla jsem schopná na něm v bohaté květinové a další výzdobě vůbec vidět Šrí Šrí Nitái Navadvípačandru. Viděla jsem jenom krásnou výzdobu, ale lotosové tváře Božstev pro mě zůstávaly neviditelné. Od té doby uplynulo již přes dvacet let, ale stále si pamatuji svůj údiv, když jsem konečně při další návštěvě začala vnímat Jejich krásnou podobu. Teprve později jsem pochopila, že vidět Božstva je možné jen Jejich milostí, i když třeba stojíme přímo před oltářem a náš materiální zrak je v pořádku. Tak si jen přeji, abych Je již mohla vidět pořád a měla vždy Jejich milost získat Jejich daršan.

Íšání déví dási

JÓGA A OVLÁDÁNÍ TĚLA A MYSLI

V Bhagavad gítě Krišna neustále povzbuzuje Ardžunu, aby bojoval, protože byl válečníkem a bojovat bylo jeho povinností. Krišna mu sice v šesté kapitole popsal meditativní jógu, ale nenaléhal na něj, aby tuto cestu následoval.

Připouští, že meditativní jóga je velice obtížná: „Nejvyšší Pán pravil: Ó válečníku mocných paží, synu Kuntí, není pochyb o tom, že je velmi těžké ovládnout tékavou mysl, avšak lze to dokázat vhodným cvičením a neulpíváním.“ (Bg. 6.35)

Zde Krišna zdůrazňuje cvičení a odříkání jako prostředky k ovládnutí mysli. Ale co je to odříkání? Dnes se sotva dokážeme něčeho zřít, protože jsme si zvykli na nejrůznější smyslové požítky. Přestože žijeme životem neomezované smyslnosti, chodíme do jógových kroužků a myslíme si, že dosáhneme úspěchu. Pro správné vykonávání jógy je potřeba držet se mnoha pravidel a dodržovat mnoho různých zásad, ale mnozí z nás se nedokážou zbavit ani kouření.

Usměrnující zásady

Při popisování meditativní jógy Krišna prohlásil, že jógu nemůže

správně vykonávat ten, kdo jí příliš mnoho, nebo příliš málo. Ten, kdo se příliš postí, nemůže náležitě vykonávat jógu. Nebude toho schopen ani ten, kdo jí více, než je potřeba. Člověk by měl být střídmy v jídle – měl by jíst jen tolik, aby udržel tělo a duši pohromadě, a nedělal z jídla smyslový požitek jazyka. Když uvidíme dobrá jídla, obvykle si nevezmeme jen jeden chod, ale ochutnáme dva, tři, čtyři a více jídel. Jazyk není nikdy spokojený. V Indii však není neobvyklé vidět jogíny, kteří jedí jen malou lžici rýže denně a nic jiného.

Meditativní jógu nemůže dělat ani ten, kdo příliš spí, ani ten, kdo

Mnoho tisíc jogínů a světců se i dnes sejde každých dvanáct let na posvátných místech.

spí málo. Krišna nikde neříká, že by existoval bezesný spánek. Jakmile usneme, začnou se nám zdát různé sny, ale obvykle si je nepamatujeme. V Gítě Krišna varuje, že ten, kdo příliš sní, nemůže náležitě provádět jógu. Člověk by neměl spát více než šest hodin denně. Jógu však nemůže správně provádět ani ten, kdo trpí nespavostí, protože tělo musí být v pořádku.

Krišna předepisuje mnoho podobných činností k sebekázi těla. Všechny však můžeme shrnout do čtyř základních pravidel: vyhýbat se nepovolenému sexuálnímu životu, nepožívat omamné látky, nejíst maso a ne hazardovat. To jsou čtyři zásady, které musí dodržovat každý, kdo se chce věnovat jakémukoliv druhu jógy. Kdo se v tomto věku dokáže těchto věcí zbavit? Chceme-li vědět, jak jsme pokročili v józe, musíme to zjistit podle těchto měřítek: „Jogín, transcendentalista, by měl neustále zaměstnávat své tělo, mysl a své já ve vztahu k Nejvyššímu, žít o samotě v ústraní a vždy pozorně ovládat svou mysl. Měl by se zbavit majetnických tužeb a pocitů.“ (Bg. 6.10)

Meditativní jóga

Z tohoto verše můžeme pochopit, že povinností jogina je vždy zůstat sám. Meditativní jóga se nedá provádět v nějakém společenství, ale

spoň podle Bhagavad gity to není možné. Při meditativní józe se není možné soustředit na Nadduši, pokud člověk není na osamělém místě. V Indii je dodnes mnoho jogínů, kteří se scházejí na Kumbha Méle. Většinu času jsou sami, ale při zvláštních příležitostech se scházejí. Mnoho tisíc jogínů a světců se i dnes sejde každých dvanáct let na posvátných místech, jako je například Íláhábád, podobně jako se v Americe sjíždějí obchodníci na konferencích. Kromě toho, že jogín musí žít na osamělém místě, musí být také osvobozený od tužeb a neměl by si myslet, že pomocí jógy získá nějaké hmotné síly. Také by neměl od lidí přijímat dary nebo nějaké jiné projevy přízně.

Provádí-li meditativní jógu správně, žije sám někde v džungli, v lese nebo v horách a vyhýbá se jakémoliv společnosti. Za všech okolností musí vědět, pro koho se stal jogínem. Nemyslí si, že je sám, protože Paramátmá, Nadduše, je neustále s ním. Z toho všeho je nám jasné, že pro moderního civilizovaného člověka je správné provádění jógy velice obtížné. Současná civilizace tohoto věku Kali způsobila, že je pro nás téměř nemožné zbavit se tužeb a různých majetnických pocitů a žít o samotě.

Potom Krišna popisuje Ardžunovi další detaily správného vykonávání meditativní jógy: „K provozování

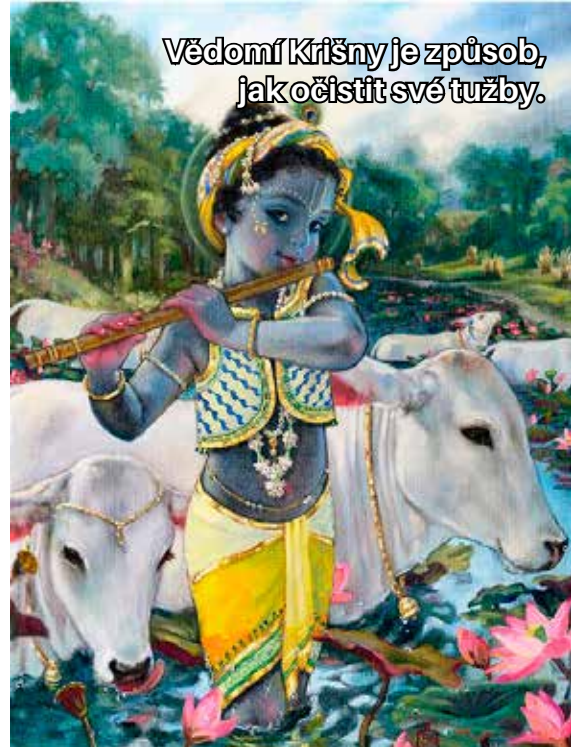
vání jógy nechť se jogín odebere na osamělé místo. Tam ať na zemi rozprostře trávu kuša a pokryje ji jelení kůží a měkkým plátnem. Sedátko nemá být ani příliš vysoké, ani příliš nízké, a mělo by být umístěno na posvátném místě. Jogín na něm má sedět pevně a cvičit se v józe ovládním mysli, smyslů a činností a soustředováním mysli na jediný bod, aby očistil srdce.“ (Bg. 6.11-12)

Jogín obvykle sedí na tygří nebo jelení kůži, protože na ni nelezou hadi a neruší tak jejich meditaci. Zdá se, že v Božím stvoření má všechno své místo a své použití. Každá tráva nebo bylina slouží nějakému účelu, i když my o tom nemusíme vědět. V Bhagavad gítě tedy Krišna jogínům radí, jak to zařídit, aby se nemuseli bát hadů. Když si jogín udělá takové sedátko na osamělém místě, začne očišťovat tělo, mysl a duši (átmá). Nikdy by si neměl myslet: „Nyní se pokusím získat nějaké úžasné síly.“ Někdy jogín vyvinou určité siddhi, mystické síly, ale to není smyslem jógy a skutečný jogín je neukazuje. Opravdový jogín si myslí: „Nyní jsem znečištěný tímto hmotným prostředím, a proto se musím očistit.“

Rychle zjistíme, že ovládat mysl a tělo není tak snadné, jako zajít do obchodu a něco si koupit. Krišna nám však říká, že tato pravidla je možné dodržovat, pokud následujeme metodu uvědomování si Krišny.

Sexuální touha hybe světem

Ale to ještě neznamená, že ji musíme zatracovat. Máme hmotné tělo, a dokud tomu tak bude, budeme mít i sexuální touhu. Podobně je to i s jídlem: pokud máme tělo, musíme jíst, abychom mu zajistili výživu, a musíme spát, abychom mu umožnili odpočinek. Nesmíme si myslet, že můžeme začít všechny tyto věci na-

jednou opomíjet. Védská písmena nám dávají návod, jak postupně usměrnit jídlo, spánek, pohlavní život atd. Očekáváme-li nějaký úspěch v józe, nesmíme dovolit svým bezuzdným smyslům, aby nás strhly dolů na cestu smyslových rozkoší. Proto existují určitá pravidla a omezení.

Pán Šrí Krišna nám radí, že mysl je možné ovládat pomocí soustavného usměrňování. Nebudeme-li usměrňovat své činnosti, naše mysl bude více a více rozrušená. Činnosti není nutné zastavit, ale usměrnit je pomocí mysli, která je plná vědomí Krišny. Být neustále zaměstnán činností, která je nějak spojena s Krišnou, je skutečně samádhi. Být v samádhi neznamena nejíst, nepracovat, nespát a nedělat nic příjemného. Naopak. Samádhi můžeme definovat jako vykonávání usměrňovaných činností s myslí upřenou na Krišnu.

„Seberealizace je velice nesnadná pro toho, kdo neovládá svou mysl,“ říká Krišna (Bg. 6.36). Každý ví, že jezdit na neosedlaném koni bez uzdy je nebezpečné; může běhat, jak se mu zachce, a je pravděpodobné, že se jezdcí něco stane. Krišna také souhlasí s Ardžunou, že provádět jógu je velice obtížné. Dodává: „Uspěje však ten, kdo má mysl ve své moci a vynakládá úsilí správným způsobem. Takový je můj názor.“ (Bg. 6.36) Co to znamená „vynakládá úsilí správným způsobem“? Člověk musí dodržovat čtyři základní usměrňující zásady a pokračovat ve svých činnostech s myslí upřenou na Krišnu.

Chce-li se někdo věnovat doma józe, musí dbát na to, aby všechny jeho ostatní činnosti byly usměrněné. Nemůže strávit mnoho hodin denně vyděláváním peněz na živobytí. Měl by střídme pracovat, střídme jíst, střídme uspokojovat smysly a co možná nejvíce se zbavit strachu a úzkosti. Tímto způsobem je možné úspěšně provádět jógu.

Očista vědomí

Podle čeho poznáme člověka, který dosáhl dokonalosti v józe? Krišna naznačuje, že jógu dovršil ten, kdo své vědomí dokáže zcela ovládat.

„O joginovi, který cvičením jógy ukázní činnosti své mysli a odvrácen od všech hmotných žádostí spočívá v transcendenci, se pravi, že pevně setrvává v józe.“ (Bg. 6.18) Člověk, který dosáhl jógy, již nepodléhá nátlakům své mysli. Právě naopak. Má mysl ve své moci. Není žádoucí mysl vypnout nebo ji nechat vyhasnout. Jogin má myslet na Krišnu, na Višnu. Jogin nesmí ani na okamžik dovolit, aby se jeho mysl někde toulala. Může se zdát, že je to velice těžké, ale je to možné, následujeme-li metodu vědomí Krišny. Je-li si člověk neustále vědomý Krišny – slouží-li neustále Krišnovi, jak by se mu mysl mohla zatoulat někam jinam? Při službě Krišnovi svou mysl automaticky ovládáme.

Jogin by také neměl mít žádnou touhu po hmotném smyslovém požitku. Člověk vědomý si Krišny netouží po ničem jiném než po Krišnovi. Zcela přestat toužit je nemožné. Touhu po smyslovém požitku je třeba překonat pomocí očisty, ale touhu po Krišnovi bychom měli naopak rozvíjet. Svou touhu musíme pouze přeorientovat. Není možné ji zabít, protože touha provází každou živou bytost neustále.

Vědomí Krišny je způsob, jak očistit své tužby – místo abychom toužili po mnoha věcech určených ke smyslovému požitku, budeme toužit po věcech potřebných ve službě Krišnovi. Můžeme například toužit po dobrém jídle, ale místo abychom ho připravovali pro sebe, uvaříme pro Krišnu a obětujeme Mu ho. Činnost zůstává stejná, ale mění se vědomí. Přestáváme myslet na své smysly a svůj požitek a začínáme myslet na to, jak všechno udělat správně pro

Krišnu. Můžeme uvařit různé lahůdky z mléka, zeleniny, obilí a ovoce, obětovat tato vegetariánská jídla Krišnovi a modlit se: „Hmotné tělo je sídlem nevědomosti a smysly jsou sítí cest vedoucích k smrti. Nejdravější a nejhůře ovladatelný ze všech smyslů je jazyk. Ovládnout jazyk je v tomto světě velice obtížné, a proto nám Krišna dal toto lahodné prasádam, duchovní jídlo, abychom mohli ovládnout jazyk. Přijmeme nyní toto lahodné prasádam a opěvujme slávu Šrí Šrí Rádhy a Krišny a s láskou volejme, Čaitanjo! Nitáii!“

Takto očisťujeme svou karmu, protože od začátku myslíme na to, že jídlo budeme obětovat Krišnovi. Neměli bychom si na toto jídlo dělat žádné osobní nároky. Krišna je však tak milostivý, že nám jídlo vrátí, abychom se mohli najíst a vyplnili tak svou touhu. Jestliže si člověk uspořádal život tímto způsobem – všechny své tužby zapojil do služby Krišnovi, pak bychom měli vědět, že dosáhl dokonalosti jógy. Pouhé hluboké dýchání a nějaká cvičení není jóga, kterou popisuje Bhagavad gítá. Je třeba úplně očistit své vědomí.

*Dokonalost jógy,
kapitola 4, část 1*

Kultura respektu

V moderní společnosti není slovo respekt příliš populární a obzvlášť respekt k autoritě považujeme za něco staromódního. Dnešní lidé to chápou jako něco zpátečnického. Ale naneštěstí nepochopení toho, jak je kultivace respektu důležitá, nás připravuje o mnoho věcí. Především nás to připravuje o hluboké vztahy, protože respekt je základem jakéhokoliv vztahu. Pokud chcete s někým vybudovat hluboký a smysluplný vztah, musí tam být respekt. A nezáleží, co za vztah to je – rodič a dítě, manžel a manželka, guru a žák... Musí tam být respekt.

Poznání, které získáváme, by mělo v našem srdci rozvinout tento respektující postoj ke všemu, co nás obklopuje. Musí tam být jemnost srdce, pokora, a také respekt. A pokud respekt není přítomen, vzniká kultura nerespektu a výsledkem je společnost, která není duchovní. Spiritualita není přítomna. A proto je tohle velice důležité téma k pochopení.

Pán Kapiladéva vysvětluje, že problém všech začínajících oddaných, ale i všech ostatních, kteří se snaží následovat cestu duchovního rozvoje, je ten, že ačkoliv mnoho se jich na tuto cestu vydá, jen málo z nich dosáhne konečného cíle. Pán Kapiladéva začíná tím, jak se bhakti může praktikovat v různých kvalitách hmotné přírody. Samozřejmě chápeme, že praktikovat bhakti, pokud jsme v kvalitě nevědomosti, zkrátka nelze.

Když někdo v kvalitě nevědomosti praktikuje bhakti, která ve skutečnosti není bhakti, získává tvar této kvality nevědomosti. A to je případ nás všech! My někde začínáme, podle našeho podminění. Každý z nás má nějakou svabhávu, vnitřní přirozenost, mentální nastavení, a když začínáme praktikovat, naše bhakti je nevyhnutelně chybná. A Pán Kapiladéva dále vysvětluje, že naše ovlivnění kvalitami hmotné přírody se projevuje v naší motivaci.

Různé motivace

Říká, že někdo sice navenek praktikuje bhakti, zpívá Svaté jméno, ale v jeho srdci je pýcha a pokrytectví, nebo jeho motivací je pomsta a on chce, aby ostatní trpěli, což se také někdy stává, znám takové případy, i když vám to může připadat neuvěřitelné. Máme různé motivace a ony jsou zakořeněny velice hluboko v našem srdci. A nebo, což je velice časté, lidé praktikují bhakti, protože chtějí úctu a respekt. Protože lidé, kteří praktikují, mají respekt a úctu ostatních. Višvanáth Čakravartí Thákur v Mádhurja Kádambiní vysvětluje, že máme v srdci anarthy,

nechtěné věci, postojte v naší mentalitě, které se vynořují díky praktikování bhakti. A když praktikuji nesprávně, se špatnou motivací, tak namísto probouzející se lásky k Bohu mi toto praktikování dá velice zvláštní věci.

Lidé si myslí, že praktikují bhakti, ale jejich motivací ve skutečnosti je dosáhnout osvobození od utrpení, a ne bhakti jako taková, bhakti znamená tvrdě pracovat. Ale většina lidí popravdě chce jen osvobození, a to je hlavní motivace v jejich srdci. Můžeme to vidět, někdo je tak frustrovaný a unavený z materiálního světa a chce jen z toho pryč, a když to může zařídit zpívání Haré Krišna, tak to bude následovat.

A Pán Kapiladéva říká, že na tom není nic špatného, tak to prostě je a my musíme někde začít. Začínáme tam, kde jsme schopni, podle podminění v našem srdci. A dále vysvětluje, co je čistá bhakti, a je moc důležité tomu porozumět. A říká, že čistá bhakti je určitý stav vědomí. Tehdy, když srdce je kompletně čisté, jakmile osoba jen zaslechne o Krišnovi, její srdce a mysl doslova letí směrem k Němu. Je to

stav srdce a myslí, kdy je osoba naprosto nesobecká. Nechce vůbec nic jiného. Nic na oplátku. Nic ji nemůže zastavit na její cestě.

Čisté srdce

Když je srdce čisté, je stále napojeno jen na Boha, a to spojení je velice intimní. Tento bod, kde nejsou žádné překážky, je pro nás důležitý, protože pro nás, kteří jsme na nižších úrovních praktikování bhakti, tam stále tyto překážky jsou a jsou to přestupky, které děláme. A pokud chceme, aby náš duchovní rozvoj byl harmonický a plynulý, musíme řešit tento problém s přestupky.

A Pán Kapiladéva nám to vysvětluje. Když někdo praktikuje bhakti, chodí do chrámu, slouží Božstvům a uctívá Je, ale nechápe, že Nejvyšší Pán je přítomen v srdci všech živých bytostí, jeho uctívání v chrámu je k ničemu. Nula.

A ten hlavní bod je, jak překonat něco, co všichni máme v srdci, a to je závist, která je v našich srdcích velice hluboko zakořeněna.

Co je potřeba pochopit hned na začátku, je, že láska a závist jsou naprosto nekompatibilní, a kde je jedna, nemůže být druhá. Je šest nepřátel, které máme v srdci, a Naróttama Dása Thákura říká, že například chtíč nebo vztek můžeme zaměstnat v oddané službě, ale nemůžeme zaměstnat závist. Jedna věc, která je v naprostém opaku k lásce, je tato závist. A tohle je hlavní problém, který máme my všichni. Je to nemoc materiálního světa. A pochopit Bhágavatam, Boha, a vstoupit do vztahu s Ním můžeme jen tehdy, když je naše srdce čisté a není v něm závist. Dokud je v srdci přítomna závist, naše praktikování bude jen stínem oddanosti.

Je zde stále kvalita nevědomosti a naše ztotožnění s tímto materiálním

tělem a postoj, že tento materiální svět je tu pro můj požitek. A protože mám stále tento postoj, nenávidím ostatní, protože oni si myslí to samé. A proto vznikají konflikty. A tohle máme v sobě úplně všichni a může se to projevovat nejen na hrubé, ale i na velice subtilní úrovni. A tohle je náš největší nepřítel, protože pokud praktikujeme bhakti, ale zároveň si nejsme vědomi tohoto nepřitele a projevujeme tuto nenávisť nejrůznějšími způsoby, děláme přestupky, a to je v naprostém opaku k bhakti. Táhne nás to od lásky pryč.

Původní nenávisť

Tato původní nenávisť se projevuje různě. Na hrubé úrovni to není tak časté. Mnohem častěji se projevuje velice subtilně. My to můžeme považovat za celkem nevinné, ale Kapiladéva říká, ne, to není nevinné.

Říká, že jsou čtyři cesty, kterými se tato závist v našem srdci manifestuje. Tato závist je tím původním problémem, jak říká Bible, prvotním hříchem každé živé bytosti. Nenávisť je naším původním hříchem. Nenávisť k Bohu, která se projevuje jako nenávisť k ostatním živým bytostem. Projevuje se jako závist, žárlivost a tak dále.

První cestou, kterou Kapiladéva popisuje, je avadhja, velmi subtilní projev závisti. V základu se jedná o nerespekt a ignoraci, pocit, že jsem lepší než ostatní. Dívám se na ostatní a někde uvnitř je ten pocit, že jsem o trošku lepší než oni. No, možná jsem o mnoho lepší! Avadhja také znamená opovržení. Dívám se na druhé trošku spatra. Myslím, že to všichni známe. Nikoho nepotřebuji, to oni potřebují mě. Ten malý, subtilní komplex nadřazenosti. A má ho každý jeden z nás. Na individuální úrovni, na kolektivní úrovni. A my musíme pochopit, že toto je nenávisť, že na velmi subtilní úrovni se takto manifestuje závist a nenávisť v srdci, tímto komplexem nadřazenosti. A dokud tohle bude přítomné v našem srdci, nemůžeme skutečně praktikovat bhakti. Ale to je jen začátek.

Vyhýbání se

Další stádium, pokud v sobě máme tento komplex nadřazenosti vůči ostatním živým bytostem, je, že s ostatními nebo nějakou konkrétní osobou nechceme mít nic společného. Upěkáš. Proč je tak divný nebo divná? Ale u toho to začíná. Já si řeknu, že s ní nebo s ním

Když někdo nechápe, že Nejvyšší Pán je přítomen v srdci všech živých bytostí, jeho uctívání Božstev je na nic.

**Tygr je sice částka Boha,
ale to neznamená, že ho půjdu objímat.**

nechci mít nic společného, držím si odstup. Já jí nebo jemu přeju přece jen to nejlepší, ale ať se ke mně nepřibližuje, jinak uvidí. Tak v tomto stádiu se snažíme vyhybat některým lidem a Pán Kapiladéva říká, že když je zde tato upéksá, ve skutečnosti máme tento postoj vůči všem živým bytostem. Na této úrovni se nenávisť a závist projevují mnohem hrubším způsobem.

Nerealizujeme, že ta osoba je spojena s Bohem, že je Jeho částka. Pán říká, pokud nerespektuješ Mou část, pak tvé uctívání Mě v chrámu je jako lít ghí do popela. Dává zde příměr ohňové oběti, kdy se ghí lije jako obětina do ohně a oheň je médiem. Je to velmi speciální proces a je to velice rychlé, funguje to rychlostí světla. Ale když naliješ ghí do popela, je to jen zbytečné plýtvání. Proces ohňové oběti je velice mocný, když ho děláš správně, ale když dáš obětiny do popela, je to úplně k ničemu. A Pán Kapiladéva říká, že naprosto stejné je to s naším zpíváním Haré Krišna mahá mantry. Je to tak mocný proces, ale když v našem srdci není respekt a správný postoj k ostatním živým bytostem na základě toho, že jsou spojeny s Bohem, naše zpívání nebude účinné, protože ve skutečnosti budeme neustále zpívat s přestupky.

Aktivní nenávist

A dále je tu dvéša, nenávist. Další stádium. Zatímco upéksá znamená

vyhýbání se někomu, dvéša je aktivní nenávist, ale ještě to nevyslovujeme. Jen jeho nebo ji nenávidíš ve svém srdci, které je plné negativních pocitů vůči té osobě.

A nejhorší je ninda, tam už nenávisť vyjadřujeme. Nenávist dostane průchod a my o tom mluvíme. A tyto vážné přestupky jsou pro srdce velice bolestivé. Pán Kapiladéva říká, že když jsou naše slova drsná, jdeme totálně proti bhakti, je to to nejhorší, co můžeme dělat. Višvanáth Čakravartí Thákur k tomu říká, že když někdo hrubě mluví o jiných živých bytostech, tak to je horší než vystřelený šíp. Když na někoho vystřelíme šíp, můžeme ho pak vyndat a dát tam nějakou léčivou mast, rána se zahojí a za pár dní si na to ta osoba ani nevzpomene. Ale když někdo řekne opravdu zraňující slova, která se dotknou přímo mého srdce, budu si to pamatovat už navždy. Tak bolestivé to je. To je v Bhágavatamu – zraňující slova vytváří silnou bolest, mentální bolest je mnohem silnější než fyzická.

Respekt je lék

A co s tím můžeme dělat? Je zde lék, velmi jednoduchý. Toto by se mělo stát naší denní praxí. Stále si musíme připomínat, že ostatní živé bytosti jsou spojeny s Bohem, jsou Jeho částkami a na základě toho k nim musíme mít správný postoj. Já je respektuji. Šríla Prabhupáda říká, že někoho můžeme respekto-

vat i z dálky, říká, že tygr je sice částka Boha, ale to neznamená, že ho půjdu objímat. A stejně tak, když je někdo, kdo nemá dobrý charakter, já se s tou osobou nemusím nijak blíže sdružovat, ale stále je tam k té osobě respekt. Odstup jako takový není problém. Problémem je můj postoj v srdci. Musíme mít postoj, že přejeme dobro všem živým bytostem. A chápeme, že jsou částkami Boha, a i když mi udělali něco špatného, stále je respektuji. A musíme tuto kulturu praktikovat. Kultura znamená něco, co děláme každý den, něco, co musíme ustanovit v našem srdci.

Tohle vyřeší ten největší problém, který my všichni máme. A náš největší problém je, že nevidíme Boha. Vzhledem k naší lhostejnosti vůči Bohu Ho nemůžeme vidět. Bůh je všude, Krišna říká, jsem chutí vody, jsem v tomto světě, ve skutečnosti Já tento svět stvořil. Všechno krásné, co vidíte a co vás přitahuje, jsem stvořil Já. A ten, kdo tohle dokáže zrealizovat, také může Boha vidět. Když je v našem srdci bháva, vidíme Boha v našem srdci i kolem sebe, můžeme se s Ním sdružovat. Když jsou naše oči potřeny balzámem lásky, můžeme vidět Boha. On je tady! Je dostupný! A pak Ho uslyšíme ve Svatém jménu, uvidíme Ho v Božstvech.

Prabhupáda to vysvětluje, říká, že na různých úrovních oddané služby vidíme Božstva různě – pro začátečníka je to denní rutina, pokloní se, jdou na program a pak mají svůj byznys, ale pak, když je zde bháva, ty chápeš – ano, tohle je Bůh! Realizuješ, že je opravdu tady! A tak musíme do naší každodenní praxe zahrnout trénink tohoto postoje – že Bůh je v srdci všech živých bytostí, a proto se musím naučit je všechny respektovat. A obzvlášť musím respektovat lidské bytosti a ještě více ty, kteří jsou mi nadřazení.

A obzvlášť musím respektovat ty, kteří mi dávají poznání, a nejvíce ty, kteří mi dávají duchovní poznání.

Nedostatek víry

Ale začátek je naučit se respektovat všechny živé bytosti jako částky Kříšny. Začátek je pochopit, že bych nikoho neměl nenávidět. Bez ohledu na to, o koho se jedná, nikdo nesmí být cílem mé nenávisť. Já neřeším, co má za problémy. Já ho respektuji jen pro to spojení, které má s Bohem, to jediné je důležité. A tento postoj, když budeme kultivovat v našem srdci, Kříšnu velice potěší.

Když v našem srdci ustanovíme tento postoj, že Pán je tady, je přítomen všude kolem mě a já s Ním můžu interagovat, ucítíme Jeho přítomnost. Veškeré projevy závidivosti a nenávisť vůči ostatním mají jednoho společného jmenovatele, a tím je nedostatek víry. A protože nemáme tuto skutečnou víru, pak se projevuje tento náš postoj vůči ostatním. Ale v okamžiku, kdy máme tuto víru zvnitřněnou, cítíme Boží přítomnost. Pak už tato pravidla respektu nepotřebují následovat. Tato pravidla jsou pro ty, co tuto realizaci ještě nemají.

Lidé na Západě mají s respektem problém. Myslí si, že je možné respektovat pouze ty osoby, které jsou bezchybné. Jakmile někdo udělá sebemenší chybičku, okamžitě mají pocit, že toho už nemohou respektovat. Lidé na Západě mají velmi omezené, černobílé vnímání.

Společnost, která učí, jak kultivovat a projevovat respekt, je velice progresivní. Pěkná společnost je vyživující a pomáhá nám na naší náročné cestě bhakti. A ustanovení této kultury respektu je velice podstatným elementem naší každodenní praxe. 🙏

Džaj Gurudév dás

esej

KOTVA

Byla jednou jedna svatební společnost, která se po bujarých oslavách v pozdních nočních hodinách vracela domů. Na cestě přišli k široké řece, na jejímž břehu spatřili přívoz a v něm spícího převozníka. „Hej, převozníku, probud se! Potřebujeme převézt na druhý břeh!“ zavolal jeden ze svatebčanů.

„**N**emohlo by to počkat do rána?“ opáčil rozmrzele převozník. Svatebčané však naléhali. „Když jinak nedáte, tak si nasedněte, ale dávejte pozor, aby někdo nespadol do vody. Je tma jako v pytli!“ Za smíchu a křiku se svatební společnost nalodila a převozník odrazil loď od břehu. Během chvíle všichni, kromě převozníka, tvrdě usnuli. Začalo svítat. K údivu všech zjistili, že se loď nehnila z místa, ačkoliv převozník stále vesloval. Tu si jeden z nich všiml, že hloupý převozník zapomněl ze dna vytáhnout kotvu.

Pořádně převozníkoví vyčinili. „Je to vůbec možné? Celou noc vesloval, a ničeho si nevšiml!“

I my, kteří se snažíme přeloučit přes oceán opakovaného zrození a smrti a vrátit se zpět domů, zpět k Bohu, často zapomínáme vytáhnout kotvu. Kotva nás drží na místě, přestože se snažíme praktikovat sádhana bhakti celá léta. Někdy si opravdu připadáme jako onen hloupý převozník. Jak Śrīla Prabhupáda píše ve významu k 43. verši 9. kapitoly 7. zpěvu Śrīmad Bhāgavatamu: „...hmotný svět je duhkhalajam aśāśvatam, dočasný a plný utrpení, ale hlupáci se ho snaží změnit v sukhālam, místo plné štěstí“.

Existuje desatero chyb, kterých se můžeme při zpívání mahá mantry dopouštět. Jednou z nich je zůstat připoután k hmotné existenci přes veškerá ponaučení, která jsme v tomto ohledu dostali – od duchovních mistrů nebo ze svatých písem. Tato připoutanost, stejně jako ostatní chyby, kterých se při zpívání můžeme dopustit,

způsobuje, že se, obrazně řečeno, nehneveme z místa. Jsme připoutáni k hmotné existenci, aniž bychom si toho byli vůbec vědomi. Je nutné vytáhnout pomyslnou kotvu ze dna našeho vědomí. Znovu a znovu, každý den, měsíc po měsíci, rok za rokem, musíme vytahovat kotvu ze dna našeho vědomí – kotvu, která nás poutá ke dnu oceánu zrození a smrti. Pokud tak neučiníme, zůstaneme navěky trčet v hmotném světě. 🙏

JAK VYROVNAT DÓŠI?

Rovnovázný stav jednotlivých dóš odpovídající našemu vrozenému nastavení – praktičtě – je podle ájurvedy základním předpokladem zdraví našeho hrubohmotného, ale i jemnohmotného těla.

Váta

V dnešní hektické době je obzvláště náchylná k vychylení z rovnováhy váta. Aby zůstala vybalancovaná, doporučuje se převážně vařená strava, jednoduchá na trávení, z lehce stravitelných potravin a nepřekombinovaná. Preferovat bychom měli potraviny, které jsou svými vlastnostmi teplé, těžké a olejnaté, což je většina obilovin, mléčných výrobků a olejů. Nejvýrazněji přispívá ke zklidnění váty sladká chuť, ale pozor na rafinovaný bílý cukr, kterým své zdraví rozhodně nepodpoříme. Sladká chuť je přirozeně v obilovinách jako pšenice a rýže, v mléce a nezakysaných produktech z něj a v ovoci

a některých druzích zeleniny (mrkev, dýně, batáty...). Naopak je dobré omezit pálivé a hořké potraviny (hořká je například listová zelenina).

Vátu zklidníme také pravidelností v našem denním režimu, a to i v jídle, snížením spěchu, cestování a změn obecně, zahříváním a promazáváním těla oleji. Důležité je také psychické zklidnění a relaxace.

Pitta

Pokud potřebujeme snížit pittu, měli bychom ve stravě preferovat chladivé potraviny, více tekuté se sladkou, hořkou nebo svíravou chutí. Vyhybat bychom se měli kyselé chuti. Vhodné jsou nezakysané mléčné výrobky včetně másla a ghí. Můžeme jíst více čerstvé (tepelně neupravené) zeleniny a ovoce než při problémech s vátou.

Mimo stravu je pro snížení pittu vhodné vyhybat se pobytu v příliš teplém prostředí, spíše se otužovat chladným vzduchem nebo studenou vodou. Z psychických vlivů je dobré se vyhnout agresi a soutěživosti a zařadit relaxaci. Tělu ke snížení pittu prospěje také masáž lehkými oleji (mandlový, kokosový) nebo cvičení jógy.

Kapha

Pro snížení kaphy je žádoucí preferovat teplou, lehkou a suchou stravu a upřednostňovat potraviny s pálivou, hořkou a svíravou chutí. Co nejvíce bychom se měli vyhybat sladké, ale i slané a kyselé chuti. Zvláště pro kaphu platí, že by měla být v jídle velmi střídmá, a kromě sladkých potravin se také vyhybat tučným potraví-

nám. Jediné sladidlo vhodné pro kaphu je med (nesmí se zahřát nad 42 stupňů, jinak se stane jedovatým). Z tuků je to kvalitní slunečnicový olej a také ghí, ale oboje jen v omezené míře. Pro snížení kaphy je vhodné používat při vaření dostatek koření (ale omezit sůl). Jak říká moje učitelka ájurvedy: „Pro kaphu je z potravin nejlepší koření :-“.

Kaphu snížíme také dynamickým cvičením, omezením odpočinku během dne a regulovanou dobou spánku. Výborné je zahřívání (finská sauna je po kaphu to pravé, ale pozor na páru, tam vlhkost kaphu zvyšuje). Také je vhodná hluboká masáž, ale suchá nebo jen s hořčičným olejem. Takové ranní promasírování pokožky kartáčem z přírodních vláken před sprchou přispěje ke snížení kaphy víc než studená sprcha, která nás sice také probere z ospalosti, ale kaphu svým chladem a vlhkem spíše zvýší.

Koření

V ájurvédě je velmi důležité i koření a dobře se jím ovlivňují finální vlastnosti pokrmu. Pro vátu jsou vhodná koření, která zahřívají, případně působí i proti nadýmání, což jsou skořice, hřebíček, vanilka, čerstvý zázvor, hing (asafoetida), dále fenykl, kumin (indický kmín), kardamon, a z bylin rozmarýn. Pro pittu lze použít chladivé koření povzbuzující trávicí oheň, což jsou jedná kumin, koriandr, kardamon a fenykl, dále šafrán, a z bylin máta, kopr a také kokos. Pro kaphu je vhodné pálivé koření stimulující trávicí oheň, kam patří černý pepř, čili, hořčičné semínko, bobkový list, kurkuma, sušený zázvor a paprika. 🌿

GHÍ MÁDHAVA

Ghí je sanskrtský termín pro přečištěné máslo. Ale i když se z másla připravuje, má zcela jiné vlastnosti než obyčejné máslo.

Více info najdete na www.ghicko.cz
 Email: info@ghicko.cz
 Eshop: www.madhava.cz
 Telefon: 00420 737 558 859
 Přestěhovali jsme se do Plzeňského kraje.

ŠŤASTNÉ SETKÁNÍ

kteřé dává procítit radost z kírtanu a ze sangy

Koncem roku 2000 jsme Jamuná a já přišly do styku s Kartamásou dásem, oddaným z druhé generace, který nás okamžitě zaujal. Zavítal do Šaranágati s přítelem Niméšem z Vancouveru, a když jsme ho sledovaly, jak sedí v kruhu dalších přátel, bylo nám jasné, že je to rozený vůdce.

Jamunu okouzli, pozvala ho i s ostatními k nám na kírtan a na prasádam, a tím začal mezi námi a jím vznikat vztah, trvalý hluboký vztah plný lásky. V průběhu dalších let tento citlivý, přemýšlivý, upřímný oddaný ovlivní mnoho duší svými intenzívními bhadžany a kírtany, zpívanými bez rušivých projevů ega, jako učitel i ředitel (komunitní školy oddaných), ale hlavně svým osobním příkladem soustředěné touhy po bhakti. On i jeho pozdější, podobně nadaná žena Rádhákunda začaly být Jamuné i mně draží víc, než se dá vyjádřit slovy.

Kartamása dás: Hned první setkání s Jamunou déví mi nezvratně změnilo život. V roce 2000 jsem trávil vánoční svátky v Šaranágati s blízkými přáteli z dětství, se kterými jsem se nějaký čas neviděl. Všem nám bylo něco přes dvacet, právě jsme dokončili univerzitní studia a nastoupili do práce, tak jsme se bavili vzpomínkami, co jsme spolu dělali jako děti. Jeden den jsme se rozhodli dát si kírtan, ale ne moc vážný; spíš jsme parodovali na efekt zpívané a hrané

spletité melodie, na kterých jsme vyrůstali v ISKCONu. Po jedné takové kírtanové scénce, které jsme se všichni společně smáli, nad námi stála Jamuná. Už si nevzpomínám, jestli se nám představila (ani nevím, jak jsem zjistil, že je to ona), jenom si vzpomínám, že nám řekla: „Ó, vy děláte kírtan?“ – „Ne, to my si jen tak hrajeme!“ – „A vy umíte hrát na harmonium a na mridangu!“ – „Ale ne, to je jenom jako!“ – „Přijďte prosím na kírtan k nám do ášramu!“ – „Ehm ehm...“ My mladí jsme se dívali jeden na druhého trochu zaskočeně a zdráhavě. I když jsem o ní nevěděl nic jiného, než že „tady teď žije ta kuchařka Jamuná, co zpívá modlitby Góvindam,“ cítil jsem z ní nějakou nekompromisní čistotu, i když byla žoviální. Trochu jsem se zastyděl. „Máme tam dobrý jablečný koláč,“ dodala ještě. Její odhodlání a naše mladické chutě nás obměkčily k probuzenému zájmu a úsměvům.

„Přišli byste teda ve čtvrt na pět?“ Takže po čtvrté podnikla naše čtveřice první výlet do Bonbiháří Mandiru. Tamní atmosféra okamžitě nastolila náladu celého večera. Venku už byla tma a ášram osvětlovaly jen svíce. V samotném středu ášramu byl brahmasthán (věžička nad střešním oknem) a přímo pod ním nějaké rostliny a svícny. Otmány a křesla byly rozestavěné do kruhu okolo tohoto středu. Naše hostitelky nás usadily a podaly nám

horký čaj a lahodný jablečný koláč na porcelánových talířcích.

O čem jsme pak spolu mluvili, už si nevzpomínám. Když jsem to po letech probíral s přáteli, vybavili jsme si jen ten dojem, že o nás Jamuná a Dína měly opravdový zájem, a ta opravdovost nám vdechla vzácné pocity úcty (tenkrát jsme se předháněli, kdo dřív zaznamená u lidí projevy pokrytectví a neupřímnosti). Co se mi navěky otisklo do mysli, je kírtan, který následoval. Jamuná i Dína seděly přímo naproti mně a Dína se začala probírat strunami tam-pury a pobrukovat. Pak společně – jen samy dvě – přezpívaly celé modlitby Mangalácharanam. Celou dobu se zavřenýma očima.

Nikdy jsem takový kírtan nezažil. Žádné hudební nástroje nebyly okolo a ani po nás nikdo nechtěl, abychom na něco hráli. Ani nám neřekly, abychom zpívali. Jenom jsme poslouchali. A to mi navěky změnilo život, protože jak jsem poslouchal, něco jsem pocítil. Necítil jsem nic ve svém nitru (byl jsem bezvědomý jako kámen). Jen jsem „cítil“, co cítí ony. Prostě mě

Setknání s Jamunou zcela proměnilo Kartamásův přístup ke kirtanu i vědomí Krišny.

hmatatelně ovlivňovalo a dojímalo, co cítí, když zpívají. Tehdy a tam jsem se rozhodl, že chci cítit to, co cítí ony. Bylo to skutečné - všechno, co jsem slyšel a četl o zpívání, když jsem vyrůstal jako oddaný, ale co mě mijelo, jako kdyby to byly jen mýty - to tady bylo, jasné jako den, přímo přede mnou, a vycházelo to ze skutečných živých lidských bytostí.

Během několika vteřin mi vybledly všechny nahromaděné touhy, plány, cíle, priority i stupnice hodnot a jednoznačně je nahradilo neodolatelné nutkání zakusit to, co ony zakoušely při svém nesmírně hlubokém kirtanu, plném klidu, v náladě modlitby. To otráslou celou mou bytostí, doslova mě to probudilo z tuposti, která ve mně sílila už aspoň deset let. Mé smysly jako by najednou mysticky zbystrily. Například čich, který ještě před pár minutami nic nevnímal, najednou cítil vůni doutnajících tyčinek. Najednou jsem si byl jistý, že všechny ty rostliny uprostřed místnosti jsou tulasí. „To je ono,“ říkal jsem si, „tak tohle je Vrindávan! Tohle je kirtan! Tohle je vědomí Krišny!“ Takové myšlenky mě za celý dosavadní život nikdy nenapadly.

Pak jsem taky zavřel oči a znovu se pozorně zaposlouchal do kirtanu. Moc se mi líbil. Když se zdálo, že už se blíží jeho konec, všichni jsme skoro neslyšně mumlali mahá

mantru, protože nikdo z nás nebyl zvyklý na vážný kirtan. Navíc jsem se cítil nepatřičně, být ve stejném kirtanu jako tyto dvě oddané. Kirtan trval asi 45 minut. To jsem zaznamenal, protože jsem byl zvyklý účastnit se kirtanu tak na 5-10 minut, tři čtvrtě hodiny pro mě bylo naprosto novinkou.

Nevzpomínám si, jak jsme odcházeli nebo co dalšího mezi námi ten večer proběhlo. Stáhnul jsem se do sebe a všechny rozhovory, které zněly okolo, tvořily jen nezřetelné pozadí mého nově nalezeného smyslu života. Ani to nebyl můj nový smysl - ale můj první smysl života. A doteď a napořád je to můj jediný smysl - zakoušet kirtan tak, jak ho zakoušejí Jamuná a Dína. Nedovedu si představit nic vyššího než to a ani nechci, protože to bylo skutečné vědomí Krišny.

Když jsem se vrátil z dovolené v Šaranágati do Alačhuy, byl jsem odhodlaný zkoumat možnosti kirtanu. Nic mě nefascinovalo víc. Během minulých osmi let jsem trávil hodně času muzicírováním ve skupinách, hráli jsme od jazzu až po heavy metal, ale na kirtan jsem od dětství nesáhl. Teď jsem měl misi - na popud toho jednoho kirtanu s Jamunou a Dínou. Nevzpomínám si, jestli to někdo z nás vyslovil nahlas, ale cítil jsem to jako jejich pokyn, abych zkusil dělat víc kirtanů. Možná jsem jim říkal, že až se vrátím do Alačhuy, zkusím kirtan s přáteli. Každopádně jsem se jim cítil v srdci zavázaný pracovat s kirtanem... Svolal jsem všechny své nejhudebnější a nejnadanější přátele a vysvětlil jsem jim, že místo luxusní současné hudby bychom se měli pokusit o luxusní bhadžany. Všichni s tím plánem souhlasili - nejspíš proto, že já jsem do něj byl tak nadšený.

Vybrali jsme si na zkoušení bhadžan Gáe Goura Madhur Svo-re, protože má hodně hudebních možností. Měli jsme několik procitěných hlasů, harmonium, mridangu, kartály, housle a já jsem hrál na kytaru. Možná bylo nástrojů ještě víc. Všechno jsme důkladně zaranžovali a nazkoušeli, jako se běžně dělá s kapelou. Ale na zahřátí i na dojezd jsme přidávali jednoduchý spontánní kirtan s mahá mantrou. Takové zkoušky proběhly asi jen tři. O našich dřívějších plánech už nepadlo ani slovo a jednomyslně jsme se shodli, že se budeme scházet každý týden na spontánnější bhadžany. Střídali jsme se ve vedení a povzbuzovali se navzájem spoustou lásky a trpělivosti. Brzy jsme začali zvat i nehudební přátele a zanedlouho byly dveře otevřené každému, kdo bude mít zájem. To byly začátky Středečních večerních bhadžanů v Alačhue, které pokračují až dodnes, kdy toto píšu, a zároveň se to protnul časově s celosvětovou vlnou narůstajícího zájmu o bhadžany mezi mládeží v řadách oddaných. Co se mě týče, působil jsem v roli poradatele, zvukaře, vyjednávače s rozrušenými sousedy a správce bytu. Ale popud a cíl věnovat se kirtanu a hledat v něm chuť pocházely přímo od Jamuny a Diny Prabhus.

Tyto kirtany mě sice náramně bavily, ale připadalo mi, že dělám jenom první dětské krůčky na dlouhé cestě. V srdci jsem se nemohl dočkat, kdy se zase vrátím do Šaranágati na další kirtan s Jamunou a Dínou. Nejbližší příležitost se mi naskytla o následujících vánočních prázdninách, rok poté, kdy jsem se s nimi setkal poprvé.

*Z knihy JAMUNÁ DÉVÍ:
Žila nefalšovanou oddaností,
II. díl - Jak dávala bhakti druhým*

PRASÁDAM

mezi výbuchy

Vánoce, konečně, čekám na Santa Klause, netrpělivě čekám, po chvíli přijíždí k nám před dům. Vybalujeme pár dáreků pro hodné děti, já si sbalím pár věcí na kdovíjak dlouhou dovolenou. Omluvím se, že musím jet, popřeji vše nejlepší, předám dárky a se Santou nasedám do dodávky, která patří Food for All London, na cestu směr Ukrajina.

Santa Klaus (Parašurám prabhu) nasbíral hromadu peněz na podporu ukrajinských oddaných, kteří rozdávají prasádam lidem ve válečné zóně, naplnil auto hrnci, vařiči, generátory, kořením, botami, ponožkami, spacáky, dárky, konvektomaty a tak dále, a vyrazili jsme... dále na východ za službou, dobrodružstvím a pomocí.

Para, já a Ačintja, hlavní kuchař v londýnském Food for All, překračujeme hranice s Ukrajinou hned druhý den ráno. Chtěli jsme po cestě navštívit koncentrační tábor Auschwitz, ale nějak jsem vytušil, že bude asi 25. prosince zavřeno, tak jsme to nechali na zpáteční cestu. Plán byl jasný - pomoci oddaným, kteří rozdávají prasádam poblíž válečné zóny, zbytečně se nezdržovat, udělat jen to nejnnutnější a jet dále. Cesta bude dlouhá a ukrajinské silnice nepatří mezi nejrychlejší.

Lviv

Kousek za hranicemi je první zastávka, trefili jsme zrovna nedělní

hostinu. Oddaní tam už přestali vařit a rozdávat prasádam ve velkém, protože je prý velká zima a nejsou tu už ani uprchlíci. Chrám se zaplňuje docela pozvolna, ale na bouřlivý kirtan před hostinou už tančí a zpívá okolo padesáti oddaných a hostů. Na první pohled jako by se nic zvláštního nedělo, ale když si povídáme s oddanými, je jasné, že se děje. A hodně. Je to válčící země a podle toho taky směřují naše rozhovory. Vážnost situace ze mě vysává snadné odpovědi a rady, krčím rameny a nevím, moc nevím, co říct. Jako bych se svojí lehkovážností narazil do tvrdé zdi reálných problémů. No nic. Nic.

Ráno jedeme vyměnit peníze, hodně peněz, na ukrajinské hřivny. Ve městě nejde elektrina, semafovy nesvítlí a v centru je u každého domu přistavený generátor. Jinak nic dalšího nenasvědčuje, že i tady

občas padají rakety. Para během několika měsíců nasbíral na pomoc pro oddané balík peněz, balík doslova a do písmene. Vše bylo v desetilibrovkách - 50 tisíc liber. Stroj na počítání bankovek nefungoval, a tak ta naše paní měla dlouho co dělat, než přešla z počítání na vydávání ukrajinských hřiven. Ukáže nám, jak vypadá milion, a jestli na to máme tašku. Nemáme. Jdu pro obal od spacáku, nahážeme do něj dva miliony hřiven a pak hurá do auta. A rychle pryč, ať nás nikdo nepřepadne, a jedeme do Mykolajiva na jihu.

Mykolajiv

Už příjezd do města byl zážitek, na checkpointech nám přejí šťastnou cestu, a čím jsme blíž, tím častěji nás kontrolují. Někdy to jsou sotva dvacetileté holky s kalašnikovem na zádech a přísným pohledem ve

tváři. Zbraně, déšť, mlha. Po cestě mineme bouračku, kde policisté zrovna přikrývají dvě mrtvá těla, ležící jen tak na silnici. Ve městě jsou vidět následky bombardování, rozmlácené domy, přilehlé domy bez oken nebo s dřevěnou výplní.

Oddaní v chrámu už na nás čekají a opravdu srdečně nás vítají. Dostáváme girlandy, nejlepší prasádam pod sluncem a měsícem, a hlavně vřelost a sladkost vaišnavů. Tady tedy musím podotknout, že opravdu sopečnou laskavost. Ještě večer vykládám dárky z Anglie, kterých je plná naše dodávka od paní Mercedes. Elektrocentrály, hrnce, vaříče, malý konvektomat, koření, oblečení atd.

Abychom si měli kam lehnout, musíme ve skladu odházet pytle brambor a rýže, oddaní vaří v chrámu každý den asi 200 porcí prasádam na rozdávání na ulici. Jsme tady dobře, hodně dobře!

Vypadává tady proud, neteče pitná voda, ale jen voda z řeky. Pro pitnou vodu si musí, jako všichni z Mykolajiva, chodit, kam se dá. Několikrát zaznějí sirény ohlašující poplach, nás nováčky to zamrazí, místní na to nijak nereagují.

V noci sirény, ráno sirény. Dopoledne jedeme společně s ostatními na dvě místa rozdávat prasádam. Město žije, ale je očividné, že jen na pár procent. Fronta na prasádam ale už čeká...

Děláme kirtan ve dvou, abychom doprovodili rozdávání prasádam. Díky Svatému jménu se opět vše vyjasňuje a nabíráme jistotu, že je vlastně všechno ok. Vzápětí nám nad hlavami, opravdu kousek nad hlavami, za strašného rámusu přeletí vojenská stíhačka a rázem je po legraci. Odpoledne jezdíme s oddanými na domluvené obhlídky dodávek, které chce Para koupit jak pro

Mykolajiv, tak Cherson. Není to tak jednoduché. Aut tam moc k výběru není.

Cherson

Brzo ráno nás úplně nejvíce nejlepší oddaný, Nāma Kripa prabhu, vede do Chersonu, asi šedesát kilometrů vzdáleného, nedávno osvobozeného města na řece Dni-pr, na jejímž druhém břehu jsou stále Rusové a neustále pálí ze všeho možného na město, aby se ti Ukrajinci měli co nejhůř. Ještě za tmy odjíždíme, za zvuku sirén, za řinčení rozmrzajících motorů. Když za úsvitu opustíme město, rozprostře se před námi dílo zkázy, jedeme po cestě, po které Rusové útočili na Mykolajiv, ale nedobyli jej, tak zase ustoupili do Chersonu. Mijíme kompletně zničenou vesnici, stovky torz domů se táhnou kilometry, rozstřílené benzinky, ohořelé tanky a sem tam nevybuchlé rakety na poli. Mrzne nejen venku, ale i uvnitř nás.

Kdo nezažil, neuvěří, kdo neuvidí, nepochopí. Pomalu vjíždíme do města duchů, je brzy ráno a nikde nikdo, jen trosky domů, které jsou čím dál častěji k vidění. Po děravé silnici občas projede auto, některé díry jsou od raket. Přijíždíme na kraj sídliště a zastavujeme u velkých železných vrat rodinného domu. Po chvíli nám otvírá oddaný. Vasilij, vrchol našeho dobrodružství, odměna za všechno to strádání minulosti i budoucnosti, nejsilnější setkání, dar z nebe. Ó vaišnava Thákure!

Vasilij vaří každý den

A společně s hrstkou dalších oddaných i rozdává stovky porcí prasádam ve stále ostřelovaném městě, ze kterého se před pár týdny stáhli Rusové na druhý břeh a ze kterého prakticky neustále ostřelují město. Naše nadšení nezná mezí, jdeme

do nejlepší kuchyně na světě. Do prázdného bazénu, kde Vasilij s naprosto chladnou tváří vaří na ohni ve velkém kotli, vcházíme s posvátnou úctou, s úctou k té velké oběti, kterou tady ten vznešený oddaný vykonává den za dnem bez ohledu na šílenou situaci kolem.

I v době, kdy město bylo pod nadvládou okupačních vojsk, Vasilij vařil a rozdával prasádam, sice to bylo ještě náročnější než teď, ale dokázal to. Je to takový terminátor. Naprosto nerozrušen vnějšími okolnostmi. Po obětování přijmeme trochu prasádam a je to definitivně to nejlepší, co jsem kdy jedl. Nektar, po kterém všichni touží. Milost Krišny.

Naši extázi ze setkání s těmito vaišnavy však přerušují hlasité výbuchy z města. Někdy vzdálenější, někdy docela blízko. Nikdy jsem nic podobného nezažil. Jsem ve městě, které ostřelují. Každých pár minut je slyšet exploze. Opravdu váháme, jestli máme přijmout pozvání oddaných a jet s nimi do města na rozdávání prasádam a harināmu. Je tam krvavá válka. A my tam máme jet? Na několik hodin! Hrdinství se míchá se zbabělostí jak vlny s pískem na pláži, sem a tam, tam a zpět. Co mám dělat?

Raději bychom rychle vyložili dodávku a jeli do přívětivějších míst. Ale ne. Nevyhrává zdravý rozum, ale vyhrává fascinace oddanými, kteří dělají jakoby nic. Jsou bez nejmenších pochyb. Jsou si jistí tím, že sloužit se musí. Hypnotizování jejich odhodláním jedeme s nimi.

Kirtan a výbuchy

Na místě už čekají stovky lidí, převážně starší lidé. Také se setkáváme s dalšími oddanými a začneme společně kousek od stolku s prasádam kirtan. Kirtan doprovázený harmonikou, mridangou, ukulele,

kartály a občasným výbuchem nepřátelských raket. Není vůbec těžké vyhledat útočiště ve Svatém jménu. Jiné tady totiž není. Lidé jsou přízniví a vděční za teplé jídlo v téměř vylidněném městě, kde není pitná voda, elektřina, plyn a kde skoro nic, na co jsme zvyklí v rámci normálního světa, nefunguje. Co tu funguje, je touha žít, přežít a zvítězit.

Po hodině jedeme na druhé místo, kde před pár dny zahynulo při raketovém útoku několik lidí. Křížovatka je zaplněná lidmi, kteří čekají na oddané. Pro mnohé je to jediná možnost, jak se v těchto mrazech dostat k teplému jídlu.

Jen přelet vojenské stíhačky v těsné blízkosti křížovatky naruší toto klidné místo uprostřed války. Místo, kde si jsou život a smrt mnohem blíží. Nezapomenutelný zážitek. Na jednom místě oddaní rozdávají knížky a prasádam a zní tu nád-

herný kirtan, a zároveň je slyšet ostřelování a nad hlavou nám lítají stíhačky. Na křížovatce, kde jsou sousední domy zničené od raket. Haré Krišna!

Dnipro a Charkov

Poté jsme vyložili dodávku, rozloučili se a jeli dál. Dál na sever do chrámu ve městě Dnipro s fantastickými oddanými, kteří tu zůstali i přes časté bombardování města. A i přes všechny těžkosti vaří dva tisíce porcí prasádam denně a rozdávají je uprchlíkům z válečné zóny, kterých je ve městě okolo dvě stě tisíc. Setkáváme se s oddaným, který bojuje v ukrajinské armádě, a předáváme mu super speciální spacák, zimní věci a mahá prasádam ze Soho Street od Rádhá London Íšvary.

Pak jedeme dál na sever. Neko-nečná pole s nejúrodnější půdou

na světě, jsou často lemována kilometry vojenských zákopů. Míjíme obrannou linii, bunkry, kontrolní stanoviště, tanky...

Potom Charkov, město ostřelované od začátku války. Oddaní, které jedeme navštívit a předat jim elektrocentrálu, koření a další věci, rozdávají prasádam také každý den. Když se jich ptám, jestli se nebojí, že to na ně může každou chvíli spadnout a konec, jen mi odpoví s chladnou hlavou: „My se staráme o Krišnu a On se stará o nás.“

To, o co se spousty oddaných snaží nejrůznější tapasjou, sli-by, vratami, džapou, sáadhanou, navštěvováním svatých míst, pohroužením se do šáster, to, co je pro nás „obyčejné oddané“ často nedosažitelným vysněným cílem, je pro ně každodenní realita. Sláva jim! Sláva ukrajinským oddaným! 🙏

govindashop.cz
Soukenická 27, 110 00 Praha 1

čerstvý domácí sýr

Základní recept

150 g bílého jogurtu
180 g zakysané smetany
4 ml soli

Ingredience spolu promíchejte, dejte do cedníku plátýnko, naplňte a zakryjte potravinářskou fólií. Pod cedník dejte misku a nechejte přes noc vykapat v lednici.

Recept poskytla
Bradžarání déví dási

Dochucení

2 ml bazalky
2 ml oregána
5 ml olivového oleje
pepř dle chuti

Vzniklý sýr dejte do misky a přidejte koření. Čerstvý sýr můžete dochutit podle svých představ, já často používám tuto kombinaci se sušenými rajčaty a olivami, v létě použijte čerstvé bylinky!

S láskou a oddaností upečte čerstvé pečivo a vše obětujte Nejvyššímu Pánu.